

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Σ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑΣ.

ΑΡΙΘΜΟΣ 50

ΤΟΜΟΣ Β΄

10 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1893.

ΠΑΙΔΕΙΑ ΚΑΙ ΠΤΩΧΕΙΑ

κατὰ τοὺς τελευταίους αἰῶνας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΤΙΚΑ.

Γράμμα φιλοτιμίας τῷ ρήτορι Ἀλεξάνδρῳ.

Ἐν τῇ σελίδι 922 καθάλου λόγου ἐποισάμεν περὶ τινων ἀμοιβῶν, ὧς ἐχορήγει τὸ Πατριαρχεῖον Κωνσταντινουπόλεως εἰς τοὺς ὑπηρετοῦντας ἐν αὐτῷ, ἢ τοὺς διδασκάλους τῆς πατριαρχικῆς Ἀκαδημίας, οὗς ἐτίμα διὰ τινος ἐκκλησιαστικοῦ ὀφφικίου. Τὸ κατωτέρω γράμμα τοῦ πατριάρχου Θεοδοσίου τοῦ Μαριδάκη δίδωσιν ἰδέαν τινὰ τῶν ἀμοιβῶν τούτων. Ὡς τοῖς γραμματεῦσιν, οὕτω καὶ τοῖς ἀξιωματικοῖς (ὀφφικιαῖοις) τῆς πατριαρχικῆς αὐλῆς ἐδίδοτο, πλὴν τοῦ λιτοῦ μνυαίου μισθοῦ, ὃν ἀπελάμβανον ἀπὸ τοῦ κοινῷ ταμεῖου, καὶ τὸ πρὸς τὸ ταμεῖον τοῦτο ἐτίθειον χορήγημα μιάς τῶν ἐκκλησιῶν τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἢ τινος ἐπαρχίας τῶν ὑπὸ τὸν οἰκουμενικὸν πατριαρχικὸν θρόνον. Οὕτω δὲ δύναται τις ἵνα εἰκόσῃ ὅτι καὶ τοῖς διδασκάλοις ἦσαν τεταγμένοι ἕκτακτοὶ τινες ἀμοιβαί, λιταὶ καὶ αὐταὶ, καὶ ὅτι τὸ πατριαρχικὸν γράμμα τοῦ 1729 τὸ ἀπαγορευῆσαν ταύτας ἢ δυσκόλως ἐφηρομένη, ἢ, τὸ κυριώτερον, ἐφαρμοσθῆν καθ' ἃ ἐξεδόθη ἐπὶ περιέπεσε ταχέως εἰς λήθην· διότι μισθὸς σχεδὸν 30 καὶ 40 σημερινῶν φράγκων ἀπορὸν μοι φαίνεται πῶς ἠδύνατο ἵνα διαθρέψῃ τὸν διδάσκαλον· ἀναφέρονται δ' ἐνίοτε διδάσκαλοι τινες ἱερεῖς ἢ μοναχοί, οἵτινες θνήσκοντες καθωσίουν ἐλάχιστά τινα κληροδοτήματα σχολείοις ἢ ναοῖς, ἀδύνατον δὲ δι' εὐτελοῦς ἀντιμισθίας καὶ μόνης ταύτης ἵνα περισσεύσῃ τις χίλια ἢ δισχίλια φράγκα· ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν ἦσαν μοναχοί· πῶς δ' ἠδύνατο ἵνα κληροδοτήσῃ τοιοῦτο ποσὸν ὁ διδάσκαλος ὁ διατρέφων τέκνα καὶ οὐζυγον;

Ὅπου βλέπομεν λιτότητα μισθοῦ, δέον ἐκεῖ ἵνα ἀποδεξώμεθα ἀπολαύς τινας ἰδίας, πρὸς συντήρησιν τοῦ διδασκάλου καὶ τοῦ ὑπαλλήλου. Ἡ μελέτη τῶν ἀρχαιοτέρων μνημείων τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, περὶ ὧν ἰδίαν ἐκδίδωμι πραγματεῖαν προδεχῶς, συνδημοσιευομένην ἐτέραις τισιν ἐν τοῖς «Ἀναλέκτοις Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας», πολλὰ γνωρίζει ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τούτου τοῖς φιλιστορῶσιν ἐν γένει, καὶ πλοῦτον εἰδήσεων τὸ πρῶτον κοινὸν αὐτοῖς καθιστάσα, καὶ τινὰ μὴ ἐπακριδῶς ἐγνωσμένα διασαφηνίζουσα. Τὸ γράμμα τοῦ πατριάρχου Θεοδοσίου ἐστὶ τοῦτο, μεταγραφὴν ἀπὸ τοῦ παλαιοῦ κώδικος τοῦ ναοῦ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Σούδας (Ἐγρικαπὶ τῆς πόλεως ἡμῶν):

M. I. Γ.

Θεοδόσιος ἐλέφ Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ρώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης.

† Τοὺς ἐπὶ λόγῳ καὶ παιδείᾳ παρευδοκίμουντας, καὶ τὴν χάριν ἅμα οὐκ ἀσυντελή, ἀλλὰ καὶ τὰ μάλιστα συντελοῦσαν ἄσημέραι παρεχομένους τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς πράγμασι, τῶν κατ' ἀξίαν ἀμοιβῶν καὶ εὐεργεσιῶν ἀξιοῦσθαι, παραμυθεῖσθαι τε καὶ περιθάλπεσθαι, καὶ τῶν δεόντων ἀείποτε παραπολαύειν, πρέπον ἅμα καὶ δίκαιον ὁμολογουμένως ὑπάρχει· τούτου γοῦν ὡς οὕτως ἔχοντος, καὶ τῇ ἐκκλησιαστικῇ εὐκοσμῇ συντείνοντος, ἐμέλησε δὴ μάλιστα τοῖς πάλοι ποτὲ διατρέψασιν ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Ἐκκλησίας περιβόλῳ πνευματικοῖς προστάταις καὶ ποιμενάρχαις, οἳ γὰρ παντοίας δωρεαῖς ἀμείβεσθαι τοὺς συντελοῦντας ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς ὑπουργίαις, καὶ ἀναλόγως ἐκάστῳ τὰς χορηγίας ἐπιμετρεῖν καὶ ἐπιβάλλειν ἐσπούδασαν· αὐ γὰρ ὡσπερ οἱ ἐξισάζοντες καὶ διορθοῦντες ἐν τοῖς συναλλάγμασιν, οὕτω καὶ οἱ διανέμειν καὶ χορηγεῖν ὀρθῶς τεταγμένοι τοῦ Ἰσοῦ στοχαστικοὶ ἔσονται ἐπὶ μηδενὶ παρεγκλίνοντες,

ἀλλὰ πρὸς ἀξίαν μᾶλλον ἐπιδόντες, καὶ γεωμετρικῇ ἀναλογίᾳ χρῆσάμενοι, ἐπιστημόνως ἅμα καὶ δικαίως ἐπιχορηγήσουσι, τοσοῦτῳ δὲ μᾶλλον οἱ ἐκκλησιαστικοί, ὅσῳ καὶ πλείων αὐτοῖς ὁ τοῦ δικαίου καὶ πρέποντος λόγος ἀείποτε γίνεσθαι. Ἐν γοῦν τῷ εὐαγγελίῳ κλήρω τοῦ καθ' ἡμᾶς ἀγιωτάτου ἀποστολικοῦ, πατριαρχικοῦ, καὶ οἰκουμενικοῦ θρόνου, ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων, [ὅ] φασι, παρεξισταζόμενος ὁ ἐντιμότερος καὶ λογιώτατος ρήτωρ κύρ Ἀλέξανδρος, υἱὸς κατὰ Πνεῦμα ἀγαπητὸς τῆς ἡμῶν μετριότητος, εὐπαιδευσις τε καὶ ἡθῶν κοσμιότητι διαπρέπων, καὶ ἀτρυτῶ φερεπονίᾳ φερόμενος, οὐ παύεται συντελῶν πρὸς τὰς καθ' ἡμέραν χρείας τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, ἅτε δὴ περὶ τε συγγραφήν τῶν περὶ διαφορῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων ἐπιθεμένων συνοδικῶν γραμμάτων καὶ ὑπομνημάτων, εἰ πέρ τις ἄλλος, εὐφῶς ἔχων ἐν τε νομικοῖς καὶ κανονικοῖς δόγμασιν ἐνησηκήμενος, καὶ δὴ καὶ πρὸς τὰς ἔξω χρείας οὐκ ἀσυντελής ὑπάρχων, ἀλλ' ὡς εἶπειν ἀμφοτεροδέξιος, καὶ χρήσιμος καὶ ἀναγκαῖος ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς ἐκδουλεύσεσι, καὶ μὴν οὔτε τῷ χρόνῳ οὔτε τῷ προσεδρεύειν οὐκ εἶχεν ἂν ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς ὑπουργίαις, ὅθεν ἡμεῖς τε καὶ οἱ περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτοι συνάδελφοι ἀρχιερεῖς, ἥμιστα πρέπον ἡγούμενοι τῶν πρὸς ἀξίαν ἀμοιβῶν καθυστερεῖσθαι, καὶ ταῦτα συντελοῦντα τῇ Ἐκκλησίᾳ καθ' ἑκάστην εἰδότες, εὐλογον καὶ δίκαιον ἀπεφηνάμεθα, ὁμοφώνῳ ψήφῳ, καὶ δέον ἐκρίναμεν διηνεκῆ τινα χορηγίαν αὐτῷ ἐπιχορηγήσαι, τάξασθαι τε καὶ διορίσαι ἀμετακινήτως, ἅμα μὲν πρὸς ἀμοιβὴν τῶν συνεχῶν αὐτοῦ καμμάτων, ἅμα δὲ πρὸς παραμυθίαν αὐτοῦ καὶ περιθάλψιν, οὐ μᾶλλον γὰρ ἐπαίρει καὶ παραθήγει τὸ προθυμον ἐν δέοντι γενομένη χάρις, ἢ τούναντιον ἀμβλύνει καὶ ἀμαυρεῖ, καὶ πολλάκις ἀνθέλκει καὶ ἀντισπᾶ, καὶ ἀποδυσπετεῖν ἤδη παρασκευάζει. Καὶ δὴ, κοινῇ καὶ ὁμοφώνῳ γνώμῃ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων συναδέλφων ἁγίων ἀρχιερέων, καὶ δὴ καὶ συνκινέσει τῶν εὐγενεστάτων ἀρχόντων καὶ Ἐπιτρόπων τοῦ Κοινοῦ τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, ἐφιλοτιμησάμεθα τῇ αὐτοῦ λογιότητι τὸ κατ' ἔτος ἡδὴ ταχθέν ἐμβατοίκιον τῆς ἐκκλησίας τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου τῆς Σούδας, ὑπάρχον γρόσια διακόσια πεντήκοντα, ἅτινα τούντεῦθεν ἔχει καρποῦσθαι καὶ νέμεσθαι κατ' ἔτος ἐφ' ὅρου ζωῆς αὐτοῦ ἀναφαιρέτως καὶ ἀναποσπᾶστως, εἰς ἀμοιβὴν τῶν συνεχῶν καμμάτων, καὶ παραμυθίαν αὐτοῦ, ὡς ἔφημεν, ἐπὶ τοιοῦτῳ προσδιορισμῷ, τοῦ δίδοσθαι εἰς χεῖρας αὐτοῦ αἰεὶ τὸ τοῦ ἔλευσομένου ἔτους ἐμβατοικοχάρτιον. Διὸ γράφοντες διὰ τοῦ παρόντος, ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπεροτίμων, τῶν ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα, τοῦ γεγονότος ἡδὴ κοινῇ γνώμῃ διορισμοῦ τοῦ ἐμβατοικοχαρτίου τῆς ρηθείσης ἐκκλησίας τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου τῆς Σούδας ἀμετακινήτου καὶ ἀδιασείστου μένοντος, ἔχη ὁ διακληθθεὶς λογιώτατος ρήτωρ κύρ Ἀλέξανδρος καρποῦσθαι καὶ νέμεσθαι τὸ διδόμενον κατ' ἔτος ἐμβατοίκιον παρὰ τῆς ρηθείσης ἐκκλησίας, ἥτοι τὰ διακόσια πεντήκοντα γρόσια, ἐφ' ὅρου

ζωῆς αὐτοῦ ἀναφαιρέτως καὶ ἀναποσπᾶστως, εἰς ἀμοιβὴν τῶν δουλεύσεων αὐτοῦ, καὶ παραμυθίαν, μηδενὸς ποτε τολμήσοντος ἀφελῆσθαι. παρ' αὐτοῦ τὸ εἰρημένον ἐμβατοικοχάρτιον καὶ ἀνατρέψαι τὴν γενομένην αὐτῆν κοινὴν καὶ συνοδικὴν ἡμῶν ἀπόφασιν, ἐν βάρει ἀργίας καὶ ἀλύτου ἀφορισμοῦ τοῦ ἀπὸ Θεοῦ Κυρίου Παντοκράτορος. Ὅθεν εἰς ἐνδειξιν καὶ ἀσφάλειαν τῆς γνώμῃ καὶ ψήφῳ κοινῇ φιλοτιμίας ταύτης ἐγένετο τὸ παρὸν ἡμέτερον πατριαρχικὸν συνοδικὸν εὐεργετήριον γράμμα, καὶ ἐδόθη τῷ ρηθέντι λογιωτάτῳ ρήτορι κύρ Ἀλεξάνδρῳ.

α ψ ξ θ'.

Γράμμα καθορίζον τοὺς μνυαίους μισθοὺς τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως.

Τὸν πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν τοῦτον Τόμον μετέγραψα ἐκ πατριαρχικοῦ κώδικος, ἀκριβῶς εἰς ἐμπέδωσιν ὧν εἶπον ἄνω, προλογίζων ἐν τῷ γράμματι τοῦ Θεοδοσίου. Καθορίζονται διὰ τούτου τοῦ γράμματος οἱ μνυαῖοι μισθοὶ τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τῆς πατριαρχικῆς αὐλῆς.

Ὡς ὁ ἀναγνώστης παρατηρεῖ, τούτοις ἐχορηγοῦντο καὶ χρηματικά τινα δῶρα δις τοῦ ἔτους, ἐτι δὲ καὶ ποσά τινα ὑπὸ τῶν νεωστὶ χειροτονουμένων ἀρχιερέων, οἵτινες ἦσαν διηρημένοι εἰς τρεῖς τάξεις, καὶ κατ' ἔτος ἔδιδον ἐπὶ τῷ διορισμῷ αὐτῶν ποσόν τι, ὅπερ ὀρίζει σημειώσις ἐπίσημος, ἐν ἀρχαῖς τοῦ αἰῶνος γεγραμμένη, ἣν μεταγράφας ἐκ πατριαρχικοῦ κώδικος ἐξέδωκα ἐν σελίδι 200 τῶν ἐμῶν «Χρονικῶν τοῦ πατριαρχικοῦ οἴκου καὶ τοῦ ναοῦ» ἔνθα ἐξέδωκα ὡσαύτως καὶ σημειώσιν τῆς εἰς τρεῖς τάξεις διαίρεσεως τῶν μητροπολιτῶν τῶν ὑποκειμένων εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον Κωνσταντινουπόλεως (σελ. 199). Μετὰ ταῦτα δ' ὁ δεσασμ. μητροπολίτης Ἀμασειας κ. Ἀνθίμος Ἀλεξούδης ἐπεμψέ μοι σημειώσιν ἑτέραν διάφορον τῆς ἐκδοθείσης ὑπ' ἐμοῦ, τῆς καὶ αὐθεντικῆς τῆς νεωτέρας ταύτης σημειώσεως γενῆσθαι χρῆσις ἐν ἄρθρῳ μου προσεχεῖ, ἐπὶ θέματος συναφούς.

Ἴδου καὶ τὸ γράμμα τοῦ πατριάρχου Χρυσάνθου τοῦ ἀπὸ Σερρών :

Μ. Ι. Γ.

Χρυσάνθος ἐλέφ Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης.

† Περί φυλακῆς καὶ συντηρήσεως τοῦ δικαίου καὶ τῆς εὐνομίας καὶ εὐταξίας τῶν καθηκόντων κληρικῶν ἢ ἐκκλησιαστικῆ καταβάλλεται πρόνοια. Σκοπὸς γὰρ τῆς Ἐκκλησίας καὶ βᾶσις ἐπὶ τοῦ παρόντος ὀρισμὸν τινα θέσθαι καὶ τάξιν ἐπὶ τοῖς δικαιομασί τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργῶν, καὶ κατασφάλλισαι τὰ καθήκοντα ἐκάστω ἐκ τοῦ ἐπιπόνου αὐτῶν ἔργου, ὅπως, διαφυλαττομένης κοινῆς εὐταξίας, ἀφιλονείκως καρπῶνται τῶν δικαίων αὐτῶν. Ἐπειδὴ τοιγαροῦν καὶ κατὰ διαφόρους καιροὺς συνέβαινον πολλάκις διαφοραὶ καὶ φιλονεικίαι καὶ δυσἀρέσκεια περὶ τῶν ἀποδιδόμενων τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς ὑπουργοῖς μισθῶν, καὶ ἄλλων νενομισμένων αὐτοῖς ἀνέκταθεν δικαιοματίων ἀπὸ τε τοῦ Κοινοῦ τῆς κα-

Θ' ἡμῶν τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ ἀπὸ τῶν νεοχειροτονητῶν καὶ μετατιθεμένων εἰς ἐπαρχίας ἀγίων ἀρχιερέων καὶ ἐνεκὸν τούτων παρείχοντο αἰτίποτε τῇ Ἐκκλησίᾳ πράγματα, μὴ ὄντων βασιμῶς τεταγμένων καὶ κεκρωμένων τῶν δικαίων αὐτῶν, τοῦτου ἕνεκα, ἵνα ἀρθῇ ἐκ μέσου πάσα φιλονεικία καὶ εἰς καὶ ἀμοιβεσθήτης περὶ τούτων καὶ δυσαρτέκεια, σφέτους γενομένης συνοδικῆς, ἀπεφάνθη κοινῇ γνώμῃ, ὅπως τεχθέντα διορισθῶσιν ἐκάστῳ τὰ δίκαια διὰ τοῦ παρόντος συνοδικοῦ Τομοῦ, καὶ ἀποδιδῶνται εὐτάχως καὶ μετὰ τῆς προσήκουστος τῶν λαμβανόντων εὐαρεστῆσεως. Καὶ δὴ, γράφοντες, ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμῶν ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ υπερτίμων, τῶν ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα οἱ ἀνεκῆθεν τεταγμένοι καὶ ἤδη προσδιορισθέντες μισθοὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑποργῶν καὶ τὰ λοιπὰ αὐτῶν νενομισμένα δικαιώματα ὑπὸ τε τοῦ Κοινοῦ καὶ τῶν ἀγίων ἀρχιερέων ἀποδιδῶνται αὐτοῖς κατὰ τὸν ἐξῆς διορισμὸν ἥτοι τῷ μὲν λογιωτάτῳ κατὰ καιρὸν γραμματικῷ τοῦ τε ἡδῆ καὶ αἰεὶ τὸν οἰκουμενικὸν θρόνον διέποντος παναγιωτάτου πατριάρχου διδῶται μισθὸς ἀπὸ τοῦ Κοινοῦ γρόσια διακόσια πενήκοντα κατὰ μῆνα· λόγῳ δὲ τῆς ἀνεκῆθεν τεταγμένης φιλοδοξίας κατὰ τὸ ἅγιον Πάσχα καὶ τὴν Χριστοῦ θείαν γέννησιν τῷ αὐτῷ γρόσια τετρακόσια, δηλοῦντι διακόσια τὸ Πάσχα καὶ διακόσια τὴν Χριστοῦ γέννησιν· παρὰ δὲ τῶν νεοχειροτονουμένων καὶ μετατιθεμένων ἀγίων ἀρχιερέων διδῶται αὐτῷ ἕνεκα τῶν ἀποδεικτικῶν καὶ τῆς εἰδήσεως συνοδικῶν γραμμάτων ἀπὸ μὲν τῆς Α' τάξεως γρόσια ἑκατὸν ἀπὸ δὲ τῆς Β' καὶ Γ' τάξεως ἀνά ἑβδομήκοντα· περὶ δὲ τῶν ζητουμένων καὶ γραφομένων ἐπιστολῶν καὶ λοιπῶν γραμμάτων, τοῦτο παραλειπόμενον ἐλεύθερον μένει εἰς τὴν εὐδιάκριτον ἀγαθὴν προαίρεσιν τῶν λαμβανόντων αὐτὰ σεβασμιῶν ἑρέρων, ὅπως φιλοδοροῦντες ἀναπαύωσι τὸν εἰς τὴν γραφὴν αὐτῶν προθύμως κοπιῶντα γραμματικόν· τοῖς δὲ λογιωτάτοις τοῦ Κοινοῦ δυσὶ γραμματικοῖς, ἀποδιδῶται ὡσαύτως μισθὸς ἀπὸ τοῦ Κοινοῦ ἀνά γρόσια διακόσια πενήκοντα ἐκάστῳ κατὰ μῆνα, κατὰ δὲ τὴν ἐορτὴν τῆς θείας τοῦ Χριστοῦ γεννήσεως καὶ τοῦ ἁγίου Πάσχα ἀνά γρόσια τετρακόσια ἐκάστῳ, δηλαδή ἀνά διακόσια τὸ Πάσχα καὶ ἀνά διακόσια ἐκάστῳ τὴν Χριστοῦ γέννησιν· παρὰ δὲ τῶν ἀγίων ἀρχιερέων, διδῶται αὐτοῖς, ὡς κοπιᾶζουσιν ἐκ μὲν τῆς Α' τάξεως γρόσια ἑκατὸν, ἀνά πενήκοντα ἐκάστῳ· ἀπὸ δὲ τῆς Β' καὶ Γ' τάξεως γρόσια ἑβδομήκοντα πέντε, ἀνά 37 1/2 ἐκάστῳ ὡσαύτως καὶ τῷ κατὰ καιρὸν καπουκεγαρχῆ τῷ καὶ πατριάρχου ἀποδιδῶται μισθὸς μὲν γρόσια διακόσια πενήκοντα ἐκάστου μηνός, κατὰ Πάσχα δὲ καὶ τὴν Χριστοῦ γέννησιν γρόσια τετρακόσια, δηλαδή διακόσια τὸ Πάσχα καὶ διακόσια τὴν Χριστοῦ γέννησιν, ἔτι δὲ καὶ πάντα τὰ ἐπιπίποντα αὐτῷ τυχερὰ εἰσοδήματα· τῷ δὲ κλητήρῳ τοῦ κατὰ καιρὸν πατριάρχου ἀποδιδῶται μισθὸς μὲν γρόσια τετρακόσια ἐκάστου μηνός, κατὰ δὲ τὸ ἅγιον Πάσχα καὶ τὴν θείαν τοῦ Χριστοῦ γέννησιν γρόσια τετρακόσια, ἥτοι διακόσια τὸ Πάσχα καὶ διακόσια κατὰ τὴν Χριστοῦ γέννησιν· ἐπὶ συνθήκῃ

μὲν τοι, τοιαύτη, τοῦ μὴ γίνεσθαι ἐν αὐτοῖς τοῦ λοιποῦ προσθήκην τινὰ ἢ ἐλάττωσιν καὶ ἀφαιρέσιν τῶν τεταγμένων ἐν τῷ παρόντι δικαιωμάτων αὐτῶν. Ἐπὶ ταῦταις δὲ καὶ τὰ γραφομένα παρὰ τῶν λογιωτάτων κληρικῶν αὐλικὰ γράμματα, ὁμολογίαι, συμφωνητικά, ἐξοφλητικά, συγχωρητικά, ἀφοριστικά, καὶ ἄλλα διαφορῶν εἰδῶν γράμματα, ἀνατίθενται εἰς τὴν ἐπίστασιν καὶ διακρίσιν τοῦ μεγάλου Ἀρχιεπισκόπου, ὅστις ὀφείλει σφαιρῶς καὶ εὐσυνειδήτως ἐπίσταται, διαρευνᾶν τε ἀκριβῶς τὰς ὑποθέσεις, καὶ προσδιορίζειν τὰ ἔξοδα αὐτῶν ἀναλόγως τῆς ποιότητος καὶ ποσότητος τῶν ὑποθέσεων καὶ τῆς δυναμείας τῶν ὑποκειμένων, ἀνευ δὲ τῆς τοιαύτης ἐρεύνης καὶ εἰδήσεως αὐτοῦ καὶ τοῦ προσδιορισμοῦ, μὴτε γράφειν τοὺς κληρικούς, μὴτε αὐτὸν δεῖσθαι γράμματα παρ' αὐτῶν. Ταῦτα μὲν οὖν τέτακται συνοδικῶς πρὸς διάλυσιν καὶ τελείαν ἀνατροπὴν τῶν ἐπισυμβαίνοντων διχονομῶν, ἀταξιών τε καὶ δυσαρτεσιῶν, καὶ πρὸς ἐντελῆ διαφύλαξιν τῆς κοινῆς ἀρμονίας καὶ εὐταξίας τῶν αὐλικῶν. Ὅθεν εἰς ἐνδείξιν ἐγένετο καὶ ὁ παρὼν ἡμέτερος πατριαρχικὸς καὶ συνοδικὸς Τόμος, καταστρωθεὶς κτὼ τῷ ἱερῷ Κώδικι τοῦ Κοινοῦ εἰς διηνεκὴ παραστάσιν.

Α Μ Κ Σ'. Νοεμβρίου α'.

+ Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἀποφαινεται

+ Ὁ Ἐφέσου Μακάριος

+ Ὁ Ἡρακλείας Ἰγνατίος

+ Ὁ Νικομηδείας Πανάροτος

+ Ὁ Χαλκηδόνος Ζαχαρίας

+ Ὁ Δέρκων Νικηφόρος

+ Ὁ Ἀμασειας Διονύσιος

+ Ὁ Νέων Πατρῶν Δοσίθεος.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΤΙΚΗ ΜΑΡΤΥΡΙΑ

Περὶ τῶν διδομένων εἰς ἐκκλησίας καὶ μονὰς ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὰ χορηγούμενα εἰς τὰ σχολεῖα κατὰ τοὺς παρελθόντας αἰῶνας κείσθωσαν τὰ ἐξῆς ὀλίγα, ἅτινα γράφει διδάσκαλος τοῦ γένους ἐπιφανής, Ἰώσηπος ὁ Μοισιοδάξ ἐν τῇ τῷ 1780 ἐκδοθείσῃ «Ἀπολογία» αὐτοῦ, ἀναφερόμενα εἰς ὅσα εἶπον ἐν σελ. 903 Σ. α' Σ. 17—21 περὶ τῶν μετὰ τὸν ΙΕ' αἰῶνα χρόνων

«Ἡμεῖς (λέγει ὁ Μοισιοδάξ, σελ. 32—33 ἐν υποσημειώσει) πρὸς ταῖς λοιπὰς ἀτυχίας, καθὼς λέγω καὶ ἀλλαγῆ, ἔχομεν καὶ ταύτην, ὅτι νὰ μὴ ἔχομεν τὰ βιβλία τὰ ἀναγκαίως συντείνοντα τῇ καλλιέργειᾳ τῶν ἡμετέρων νέων. Ἐνῶ τὰ περιττὰ ἱερὰ σήπονται ἐν τοῖς βουματρίοις, ὡς λέγουσι, τῶν μοναστηρίων, ἐνῶ τὰ βιβλία τοῦ Ἁθῶνος ἐγένεσαν πάντα ἀπὸ παλατιῶν πολυτελῶν, τὰ δύστηνα ἡμέτερα σχολεῖα σπανίζουσι καὶ ἀπὸ αὐτῶν τῶν ἀναγκαίων βιβλίων. Οὐτε λέγω ἐγὼ πῶς εἶναι ἀμελητέα τὰ ἱερὰ μοναστήρια, ὅπου ἐκτενῶς ἐντείνονται αἱ δεήσεις πρὸς τὸν Θεὸν καὶ ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ ὑπὲρ παντός τοῦ κόσμου ἀπλῶς. Ἐγὼ λέγω πῶς, ἐπειδὴ

τον κοινού ἢ ἀμάθεια καὶ ἡ ἀβελτηρία, ὥστε οἱ ἀσθενεῖς καὶ ψυχροὶ ἐκείνοι στίχοι καὶ αἱ ἀνευ ἐνομιῶν δημηγορίαι ὑμῶν προεκάλεσαν ἐπικροτήσεις. Τότε ἡ φιλολογία ἀπέδη ἰδιοτελεῖς ἐπαγγέλματα καὶ ἐταπεινώθη τὸν πλοῦτον ἀποκλειστικῶς καὶ τοὺς εὐχερεῖς θριάμβους ἐπαδιάκρουσα. Ἐκ τινῶν τοιούτου εἶδους πνευματικῶν προϊόντων ἐξέρχεται εἰκόσαι ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ Πλούταρχος ἐν ἀρχῇ ἐφάνη ὑποχωρῶν εἰς τὸν χεῖμαρρον τοῦτον καὶ μὴ ἀπαξίων τοὺς σοφιστικὸς θριάμβους· ἀλλ' ἡ πλάνη ἦν παροδική. Ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦ σοφιστοῦ, ὃν ἐκ συνένσεως διετήρουν ἰσχυρά τινα πνεύματα ἐξηκολούθουν νὰ διδάσκωσι τὰς ἠθικὰς ἀληθείας. Ὁ Πλούταρχος ἐγένετο τούτων μιμητής. Παρεῖχε πρακτικῆς ἠθικῆς διηγήματα ἀκροάματα καὶ ἐσπούδαζε νὰ πραγματώσῃ τὸν τύπον τοῦ ἱατροῦ τῆς ψυχῆς, οὗ βραδύτερον αὐτὸς οὕτως διέγραψε τὴν τελείαν εἰκόνα.

Οὐχὶ ἀπεικόντως ἐρρήθη ὅτι τὰ ἔσχατα τῶν δεινῶν ἐνέχουσιν ἐν ἑαυτοῖς τὴν θεραπείαν. Ὁ ἄνθρωπος προσηλοῦται πρὸς τὴν φυσικὴν καὶ ἠθικὴν αὐτοῦ ζωὴν διὰ δεσμῶν τόσῳ βαθέων, ὥστε ἅμα τὸν κίνδυνον τοῦ θανάτου αἰσθανόμενος ἐπινοεῖ καὶ τὰ πρὸς ἀπόκρουσιν αὐτοῦ ὄπλα. Ἐπὶ τῶν πρώτων τοῦ Αὐγούστου διαδόχων προιούσης τῆς τῶν ἠθῶν ἐκλύσεως, σοφοὶ τινες ἀντέταξαν τὴν τότε νεάζουσαν ἐπὶ τοῦ ἱατροῦ τῆς ψυχῆς τέχνην, πλήρως δὲ ἐστειφέν ἐπιτυχία τὴν ἀπόπειραν ταύτην. Πᾶς μεγίστανος οἴκου εἶχε τὸν ἀποκλειστικὸν αὐτοῦ διδάσκαλον ἄει παρόντα καὶ τὸν νοῦν προσέχοντα εἰς τὴν ἐξύψωσιν τῶν χαρακτήρων καὶ τὴν ἀναθάρσιν τῶν εἰς πτώσιν ἐπιρρεπῶν ψυχῶν. Ὁ Σενέκας ἐχώρησε μεγάλοις βήμασιν ἐν τῇ λεπτῇ ταύτῃ ἐπιστήμῃ τῶν ἐνδομύχων ἀληθινῶν, τῶν ἀποκρούσων ἀδυναμιῶν καὶ τῆς θεραπείας, ἦν αὐταὶ ἀπαιτούσιν. Ἐν τοῖς ἐπιστημονικοῖς ἢ θρησκευτικοῖς τῆς σήμερον ἰδρύμασιν οὐδὲν ἀπαντᾷ ἀκριδῶς ἀναλογεῖν τῇ λειτουργίᾳ ταύτῃ τῆς ἀρχαίας σοφίας. Ἐν ἐνὶ καὶ τῷ αὐτῷ προσώπῳ συνεννοῖ αὐτὰ τὸν διδάσκαλον, τὸν ἠθικολόγον, τὸν ἐξομολογουμένον ἀκροατὴν καὶ τὸν ἱατρόν. Ὁ διδάσκαλος ἐδίδασκε τὴν ἠθικὴν ἀλήθειαν ἀναπτύσσων τὴν τῶν καθηκόντων θεωρίαν, ἀλλ' ἐν τῷ ἔργῳ τούτῳ συνεκίρνα τὸ ἦθος καὶ τὸν τόνον τῆς ἐπιβλητικῆς τοῦ ἠθικοδιδασκάλου ἐπιμονῆς. Ἦν ἐπομένως ἅμα μὲν σεβαστότερος καὶ πειστικώτερος, ἅμα δὲ ἐπιβλητικώτερος, ἰστέργων τοὺς διδασκομένους πλεῖστον τοῦ τῶν ἡμερῶν ἡμῶν διδασκάλου. Τὰ διδάγματα αὐτοῦ ἔφερον οἰονεῖ ἱερὸν τινα χαρακτῆρα. «Ἡ εἰς ταῦτα παρασκευή, λέγει ὁ Κρεῶρ, ἐτελεῖτο ὃν τρόπον καὶ εἰς τὰ θρησκευτικὰ μυστήρια· ἡ δὲ ἐν αὐτοῖς παράστασις ἐγένετο ὡς ἐν ἱερῷ τινι τελεστῇ». Οὐχ ἥττον ἐπεκράτει ἐν αὐτοῖς ποιά τις ἐλευθερία, πλὴν οὐχὶ ἀμοιρος αἰδημοσύνης μιμῆποτε δὲ τῶν θεμιτῶν ὀρίων ἐκτρεπομένη. Ἠδύνατο δὴλον ὅτι οἱ ἀκροαταὶ νὰ ὑποδεικνύων ἐστὶν ὅτε τὸ πρὸς ἀνάπτυξιν θέμα, παρεῖχτο μάλιστα αὐτοῖς καὶ τὸ προνόμιον τοῦ διακόπτειν τὸν διδάσκοντα καὶ ὑποβάλλειν ἀντιρροήσεις ἐπὶ ζητημάτων σκοτεινῶν καὶ ἀμφισβητησίμων. Τῆς ἀκροάσεως περατουμένης, οἱ στενοὶ μαθηταί, τῶν ἀκροατῶν οἱ ἐπιστηθιώτεροι παρέμενον μετὰ τοῦ ἠθικολόγου καὶ ἀπεκάλυπτον τὴν ἑαυτῶν ψυχάν. Ἐπικολούθει τότε τοῦ ἐξομολογητοῦ τὸ ἔργον

αὐτὴ δὲ ἦν ἡ ὥρα τῶν ἐκμυστηρεύσεων καὶ τῶν τελειῶν καὶ εὐλοκρινῶν ὁμολογιῶν. Εἰς τὸν πνευματικὸν τοῦτον πατέρα—διότι τοιοῦτος ἦν—οὐδὲν ἐμενεῖν ἀπόκρουσον. Φόβος δεσποδαιμόνες καὶ παράλογοι, ὄρμαι εἰς ὄργην καὶ ἐκδικήσιν, πάθη σφοδρὰ, αἰσχρὰ ἐπονείδιστα ἀπεκαλύπτοντο καὶ ἐπεδεικνύοντο ὡς ἔλκη γυμνά τὴν τοῦ ἱατροῦ θεραπείαν ἀνάμενοντα. Ἐπαρκῶς περὶ τούτων φωτισθεὶς ὁ ἐξομολογητῆς ἐπελαμβάνετο τότε τοῦ δυσχεροῦς τῆς ψυχικῆς θεραπείας ἔργου. Ὅσοῦν τελείος ἦν ὁ ὑπὸ τοῦ Πλουτάρχου διαζωγραφούμενος ἱατρός! Μὴ ἀρκούμενος νὰ διαγράψῃ τὸ ἐπιζητούμενον φάρμακον πρὸ τῆς ἔδρας αὐτοῦ παρεῖχε καὶ τὸν ἑαυτοῦ οἶκον ἐλευθερον τοῖς βουλομένοις νὰ συμβουλευάνται αὐτόν. Προβαίνων δὲ καὶ περαιτέρω εἰσῆρχετο ἀπρόοπτος καταλαμβάνων τὸν ὁμιλητὴν ἢ τὸν μετανοοῦντα καὶ κατηρούμενον ἐν μέσῳ τῶν ἡμερησίων αὐτοῦ ἀσχολιῶν, ἐμελέτα τὴν ἀκριβεστέραν τοῦ κακοῦ διάγνωσιν καὶ οὐδαμῶς παρητεῖτο τὸ ἔργον ἢ μετὰ τὴν πλῆρη τοῦ κακοῦ ἀποσοδῶσιν. Ἐκ πείρας γινώσκων ὅτι ὀφείλει νὰ μὴ ἀρκῆται εἰς ἀπλᾶς ἐπαγγελίας ἀπῆται ἔργα καὶ θυσίας καὶ τὴν ἠρωϊκὴν τοῦ παλαιοῦ ἀνθρώπου ἀπάργησιν. Καὶ ἔδρεπεν οὐχὶ σπαιῶς τοὺς καρποὺς τηλικούτων μόχθων. Ἡ ἀπὸ ἀκολάστου βίου εἰς αὐστηρὰν διαγωγὴν μετάστασις, ἡ συνδιαλλαγὴ δύο ἀδελφῶν, ἡ εἰρήνευσις τῶν συζύγων καὶ τὰ παρόμοια, ἡ ταχεῖα ἐγκατάλειψις ἐρωμένης τοιοῦτου ἦσαν οἱ θριάμβοι αὐτοῦ, ἡ τέλεις καὶ ἡ ἀμοιβή.

Ἴδου ὅπριαν ὁ Πλούταρχος κατέλειπεν ἡμῖν εἰκόνα τοῦ ἱατροῦ τῆς ψυχῆς. Πρὸς παράστασιν τόσῳ ζωηρὰν καὶ ὀρθὴν καὶ τὴν δι' ὄλου τοῦ βίου ἀνεπισηλῆ πραγματοποιήσιν τοῦ τύπου τούτου ἀπῆτειτο πλεόν ἢ ἀπλῆ ὀρθοφροσύνη, ἀπῆτειτο ποιά τις μεγαλοφυΐα. Θὰ μοι ἀντιτάξωσιν ὅτι ὁ Πλούταρχος δὲν ἐπενόησε τὴν ἐπιστήμην ταύτην. Σύμφημι καὶ ὁμολογήσῃ ἡδὴ τοῦτο. Ὑπάρχει ἐν τούτοις διττὴ μεγαλοφυΐα· ἡ ἐπινοητικὴ, ἡ διὰ τῆς ἐποπτείας τὰς γονιμοποιεῖς ἀποκαλύπτουσα ἐννοίας, καὶ ἡ μεγαλοφυΐα τῆς διδασκαλίας καὶ τῆς ἐφαρμογῆς, ἡ τῶν ἐνομιῶν τὰ συμπεράσματα εἰς φῶς φέρουσα καὶ τὰς συνειπεῖας τούτων διοργανίζουσα καὶ ἐπιβάλλουσα τῇ κοινωνίᾳ τὴν εὐεργετικὴν αὐτῶν ἐπίδρασιν. Τοιαῦτα δὲ ὑπῆρξεν ἡ ὑπὸ τοῦ Πλουτάρχου παρασχεθεῖσα ἐνδοξὸς ὑπηρεσία εἰς τὴν ἠθικὴν ἱατρικὴν ἐπιστήμην. Αὕτη ἀδιαλείπτως τὸν νοῦν αὐτοῦ ἀπασχόλει, οὐδεμίᾳ διέφευγεν αὐτὸν εὐκαιρία πρὸς ἐπαυξήσιν τοῦ μέρους καὶ τῆς ἐπιρροῆς αὐτῆς. Ἠγωνίσθη δὲ νὰ ἐνιδρύσῃ ταύτην καὶ μέχρι τῶν ἐν συμποσίοις ὁμιλιῶν καὶ διαλέξεων τῶν Ῥωμαίων, ἃς περὶ πολλοῦ οὗτοι τότε ἐποιοῦντο καὶ ὧν ὑπῆρξεν ἰσως ὁ ἀκριδέστερος καὶ τελειότατος ἱστορικός.

Οἱ τὰ συμπόδια σφόδρα φιλοῦντες Ἕλληνας εἰσήγαγον καὶ εἰς Ῥώμην τὴν χρῆσιν αὐτῶν. Κατὰ τὸν Α' μ. Χ. αἰῶνα ἡ μεμορφωμένη κοινωνία, ἦν δὲν ἀπασχόλει ἡ πολιτικὴ, εὐρίσκειν ἐν ταῖς φιλοκάλοις ταύταις συνουσίαις ἐξαίρετον ἠδονήν, ἦν πάνυ εὐαρέστως ἀπέλαυεν. Ἐν αὐτοῖς ἡ πρὸς τὰς πνευματικὰς συζητήσεις καὶ τὰς λεπτὰς χαριτολογίας περιεργία καὶ σπουδὴ ἠμιλλῶντο πρὸς τὴν διὰ τὰ σπάνια ἐδέσματα καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς οἶνους ὄρεξιν. Πρὸ ἑκατονταετίας ὁ Κικέρων ἐξύμνει τὰ συμπόδια

ὡς τὴν τερπνοτάτην ψυχαγωγίαν διὰ τὸ καταπεπονημένον πνεῦμα. «Τὸ πνεῦμα, ἔγραψε, δὲν ἀνακουφίζεται κάλλιον ἢ ἐν ταῖς οἰκείαις διαλέξεσι τῶν εὐπόμοι διαζόντων». Ἐπὶ τῶν αὐτοκρατόρων, τὰ συμπτώσια διακρίθουν τὸν τοιοῦτον χαρακτῆρα, καθόσον αὐτοὶ αὐτοὶ οἱ ὑπερτάτοι ἄρχοντες ἠσμένισον νὰ διατρέπωσιν ἐν σοφαῖς συζητήσεσι καὶ νὰ δρέπωσιν εὐχερεῖς φιλολογικούς θριάμβους ἀπέναντι ἀντιπάλων ἐκ συνεισῆς προνοίας ἐν αὐτοῖς ἠττωμένων. Ἀνεπαισθήτως αἱ διαλέξεις αὐταὶ τοσαύτην συν τῷ χρόνῳ προελαβὸν σπουδαιότητα, ὥστε καὶ ἡδιάταξις αὐτῶν καὶ οἱ κανόνες ἄκρι τῶν ἐλαχίστων λεπτομερειῶν εἶχον καθορισθῆ. Κατὰ τὰ συμπτώσια ἐμάρτυρον τοῦ πομπωδῆς θρησκευτικῆ ἢ πολιτικῆ ἀμφισπριδῆς. Ὁ Πλούταρχος εὐαρέστως ἐφοῖτα εἰς τὰς ὀμπύργους ταύτας δραστήμιος ἐν αὐταῖς τῆς εὐκαιρίας πρὸς ἀνάπτυξιν τῶν ἐαυτοῦ προσόντων· ἦν ἐν τούτοις σοβαρώτερος ἢ ὥστε νὰ ἐπιδιώκῃ τῆς ἰδίας φιλαυτίας τὴν ικανοποίησιν, ἀπεμάκρυνε τὸ ἐπ' αὐτῷ πᾶν ὑπόπιον ἐπεισόδιον καὶ ἐπιτηδεῖως ἐνεθρόνισε τὴν φιλοσοφίαν ὡς ἀξίαν νὰ προτανεῖται ἐν πάσῃ συζητήσει.

Μετὰ τὴν πρώτην ταύτην ἐπισκόπησιν τῆς νεότητος τοῦ Πλούταρχου καὶ πρὶν ἐπανέλθωμεν ἐτι μετ' αὐτοῦ εἰς Χαϊρώνειαν ἐνθα θέλομεν αὐτὸν μετὰ μικρὸν ἐπανεύρει, εὐχερῶς δυνάμεθα νὰ διαγνώμεν ἐν αὐτῷ ὡς ἐν παντὶ πραγματικῆς ἀξίας εὐμοιροῦντι ἀνθρώπῳ πρῶτον τινα κλάσιν δραστηρίων καὶ καρτερικῆν. Εἰς τὴν ἔμφυτον τάσιν προσέθηκεν ὁ Πλούταρχος καὶ τὰ φῶτα τῆς κτηθείσης πολυμαθείας. «Ὅσα ἄφ' ἑνὸς εὐγενῆ καὶ εὐτολμόν ἐστὶ τὸ σῆδιον τοῦ ἱατροῦσιν τὰς ψυχὰς, τόσα ἄφ' ἑτέρου ὄρθαι εἰσὶν αἱ ψυχολογικαὶ γνώσεις, καθ' ἃς ἐπιδιώκει τοῦ σκοποῦ τούτου τὴν ἐκπλήρωσιν. Ὁ πρὸς τοιοῦτον ἀποβλέπων τέλος δύναται εἰς οὐκ ὀλίγα νὰ περιπέσῃ ἀφάλματα. Τούτων τὸ κοινότερον ἐγκείται εἰς τὴν ἀπόπειραν τοῦ νὰ θεμελιώσῃ τις τὴν ἠθικὴν ἐπιμῆς καὶ μόνος ἐκ τῶν πολλῶν αὐτῆς βάσεων καὶ τὴν πνευματικὴν θεραπείαν νὰ στηρίξῃ εἰς φυσιολογίαν ἀτελή. Πρὸς κατανόσιν τούτου ἀρκεῖ νὰ ἐπισκοπήσῃ τις τὰ ἀναμορφωτικά ὄνειροπολήματα, τῶν παλαιῶν καὶ τῶν νεωτέρων εὐκρινῶν τῆς ἀνθρωπότητος φίλων. Τούτων οἱ μὲν φαντάζονται ὅτι μία καὶ μόνη τὴν κοινωνίαν μαστίζει νόσος, ἢ ἀγνοία καὶ συμπεραίνουσιν ὅτι ἐνιαῖον εἶνε καὶ τὸ πρὸς θεραπείαν αὐτῆς φάρμακον, ἢ παιδευσὶς καὶ εἰς ταύτην ἀποκλειστικῶς προσηλοῦνται τὴν ἐν μέρει ἄλλως τε ἀληθεύουσαν σκέψιν πεπεισμένοι ὅτι τῆς ἐπιστήμης ἀφθόνως διοχετευομένης θὰ βλαστήσῃ καὶ θὰ καρποφορήσῃ πᾶσαι αἱ ἀρεταί. Ἀπομονοῦσιν ὅτι ἢ παιδευσὶς ἀπευθύνεται εἰς τὸ πνεῦμα μόνον καὶ ὅτι μετὰ τὸν φωτισμὸν τούτου ὑπολείπεται ἐτι ἢ τῆς θελήσεως ἐνίσχυσις καὶ τῶν ὀρέξεων ἢ ὑποταγή. Ἄτεροι ἐν πεποιθήσει φρονοῦσιν ὅτι τὴν γεννηρακίαν κοινωνίαν μόνη νῆα δύναται νὰ ζωπιρήσῃ πνοή. Ἄλλ' ὁ Πλούταρχος ἀκμάσας πρὸ 1800 περίπου ἐτῶν ἐν ἐποχῇ ἐπ' ἴσους ἠθικῶς κριδίμῳ ὅσον ἢ ἐνεδῶσα εἰς οὐδεμίαν τῶν ὑπερβολῶν τούτων περιέπεσε, καὶ τοι παρόμοια πλάνα δὲν ἦσαν ἀγνωστοί. Ἐν τῇ θεραπείᾳ τῶν τῆς ψυχῆς νόσων οἱ προκάτοχοι αὐτοῦ κατέφευγον εἰς τὴν ἀφαίμαξιν ἢ εἰς σοβαρὰς ἐγχει-

ρίσεις· νῦν μὲν κατεδίκαζον εἰς ἀχρηστίαν ἐν τῶν σπουδαίων ἐπὶ παραδείγματι ἢ τοῦ λογικοῦ· νῦν δὲ ἀπεστέρουσαν αὐτὸν τὴν τῶν εὐγενῶν παθῶν ὀργμῆν, ἢ τις κατέχει ἐν τῇ ψυχῇ τὴν αὐτὴν σημασίαν, ἦν ἐν τῷ αἵματι ἢ τοῦ αἵματος θέρη. Ὁ Πλούταρχος ἀποστέρει τοὺς ἀκρωτισμοὺς τούτους τῆς ἠθικῆς τοῦ ἀνθρώπου φύσεως, οὐδὲ ἀνέχεται τὴν βλάβην τῆς ἀρμονικῆς ἐνότητος τῶν πνευματικῶν αὐτοῦ ικανοτήτων. Εἰς τοὺς μὴ ἀποδεχομένους τὸ αὐτεξουσίον ὑπομηνήσκει ὅτι αὐτὴ αὐτὴ ἢ ψυχὴ εὐτελεῖται ἀποστερουμένη τούτου· τοῖς δὲ ὀπαδοῖς τοῦ πεπωμένου ὑπομηνήσκει τὰ ἐξῆς. Ἄν εἰς τὴν τύχην ἀποδώμεν τὰς τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς σωφροσύνης πράξεις, εἰς αὐτὴν ὡσαύτως ἀποδοτέα καὶ ἢ κλοπή, ἢ ληστεία καὶ ἢ ἀκολασία. Τὴν δὲ πλάνην τῶν στοικῶν, οἵτινες καταδικάζουσι πάντα τὰ ζωηρά παθῆ ληθμονοῦντες ὅτι κλείεται οὕτω ἢ πηλὴ τοῦ εὐγενούς ἐνθουσιασμοῦ καὶ τῆς ἠρωϊκότητος κεραυνοβολεῖ διὰ τῆς βραχείας, ἀλλὰ πολυσμάντου φράσεως «ὁ φοβούμενος μὴ μεθυσθῆ δὲν χέει, ἀλλὰ κερῆ τὸν οἶνον ὕδατι». Πρὸς δὲ τοὺς ἐπικουρείους ὧν ἢ διδασκαλία παρὰ τὴν ἐπιφάνιν αὐτῆς, ἦγεν εὐθὺ εἰς χυδαῖον ὑλισμὸν προσηνέχθη ἴσως τραχύτερον τοῦ δέοντος, ἀλλ' εἶχε δικαίον ν' ἀφαιρέσῃ ἀπ' αὐτῶν τὸ προσοψεῖον. Ἐδικαίουτο ν' ἀποδείξῃ ὀπισθεν τοῦ Ἐπικούρου τὸν φεβερὸν αὐτοῦ μαθητὴν Μπρόδωρον, ὅστις ἀσύστόλως ἐδίδασκε τὰς ὑλικωτάτας τῶν ἀρχῶν. Ἀμείλικτος πολέμιος τοῦ ὑλισμοῦ τούτου ὁ Πλούταρχος δὲν περιέπεσε τούτου ἕνεκα εἰς τὸν θρησκευτικὸν μυστικισμὸν, ἐφ' οὗ βραδύτερον ἐναυάγησαν οἱ Ἀλεξανδρινοί. Χωρὶς νὰ ἐμδασθῆνῃ εἰς τὰς μεταφυσικὰς θεωρίας δεικνυταὶ θιασώτης ἀσφαλῶς ψυχολογίας, ἐφ' ἧς ἢ ἠθικὴ αὐτοῦ ἱατρικὴ ἴδρυται ἐν πλήρει ἰσορροπίᾳ. Κατὰ βάθος μία μόνη διίκει διὰ τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ ἀρχὴ ὅτι τῆς ψυχῆς ἢ σωτηρία δι' αὐτῆς ταύτης τῆς ψυχῆς δέον νὰ ἐπιδιώκῃται καὶ ὅτι ἐπὶ τούτῳ οὐδεμία τῶν ζωτικῶν αὐτῆς ικανοτήτων δέον νὰ θυσιάζηται, ἀλλὰ πᾶσαι νὰ παροξύνωνται διὰ τῆς κυριάρχου ἐνεργείας τῆς ἀγαθῆς θελήσεως. Ἡ τοιαύτη ἠθικὴ σύλληψις εἶνε ἢ εὐρυτάτη καὶ τελειοτάτη τῶν ὁσας παρήγαγεν ἢ ἀρχαιοῦτης. Καίπερ μὴ συστηματικῶς ὑπὸ τοῦ Πλούταρχου ὑποτυπωθεῖσα ἢ ἀρχὴ αὐτῆ, καταφαίνεται οὐκ ἠττον ἐν πάσῃ τῶν ἔργων αὐτοῦ σελίδι καὶ αὐτῷ ἀνήκει· ἢ δὲ μόρφωσις αὐτῆς, ἔστω καὶ ἐκ στοικῶν προγενέστερον βλαστησάντων ἔργον ἐστὶν ὑπερόχον πνεύματος. Ἴδωμεν νῦν τίνι τρόπῳ βραδύτερον φιλοσοφικῶς τὴν ἀρχὴν ταύτην ἐφήρμωσαν, ἦν ἐξ ἐνοτικῶν ἐν τῇ νεότητι αὐτοῦ εἶχεν ἐπινοήσει, ἐν τῇ τριπλῇ ἀναγεννήσει τῆς οἰκογενείας, τῆς πολιτείας καὶ τῆς θρησκευτικῆς πίστεως.

(Ἀκολουθεῖ).

CHARLES LÉVEQUE

(Μετάφρασις Φωτίου Δημητριάδου).

ΡΙΠ ΒΑΝ ΓΟΥΙΓΚΛ.

Ὅστις δὴ ποτε ἐτάξειδεν τὸν Οὐδδωνά θά ἐνθυμῆται βεβαίως τὰ ὄση Κλάτοκλ, ἅτινα ἀποτελοῦσιν ἀπεσπασμένον κλάδον τῆς μεγάλης οἰκογενείας τῶν Ἀππαλαχίων ὀρέων καὶ διορῶνται ἐν ἀποστάσει πρὸς δυσμάς τοῦ παταμοῦ, εἰς μεγαλοπρεπῆς ἀνορθούμενα ὕψος καὶ δεσποζόντα τῶν περὶξ μερῶν. Πᾶσα ἀλλαγὴ τῆς ὥρας τοῦ ἔτους, πᾶσα κικρικὴ μεταβολὴ καὶ πᾶσα ἔτι ὥρα τῆς ἡμέρας, παράγει καὶ μεταλλαγὴν ἐν ταῖς μαγικαῖς ἀποχωράσεσι καὶ τοῖς σχήμασι τῶν ὀρέων τούτων, ἅτινα θεωροῦνται, ὑφ' ὄλων τῶν ἀγαθῶν συζύγων τῶν τε μακρῶν καὶ τῶν ἐγγύς ὡς τέλεια βρομέτρα. Ἐν καιρῷ εὐδίῳ καὶ σταθερῷ κυανοπόρφυρον ἔχουσι τὴν ὄψιν, ἐκτυποῦντα τὰς ζωνὰς ἐξωτερικὰς αὐτῶν γραμμὰς ἐπὶ τοῦ αἰθρίου ἐσπερινοῦ οὐρανοῦ· ἐνίοτε ὅμως, ἀνεφέλου ὄντος τοῦ ἐπιλοιποῦ τοπίου, συγκαλύπτουσι τὰς κορυφὰς διὰ φαιῶν ἀτμῶν, οἵτινες κατὰ τὰς τελευταίας ἀκτίνας τοῦ δύνοντος ἡλίου διακλύπουσι καὶ σελαγίζουσιν ὡς στέφανος δόξης.

Ἐν τοῖς πρῶτοις τῶν μαγευτικῶν τούτων ὀρέων, θά διέκρινε βεβαίως ὁ ταξειδιώτης τὸν ἐλαφρὸν καπνόν, περιστροφικῶς ἀνερχόμενον ἐκ χωρίου, οὐτινος τὰ ἐκ χαλικίων στεγνάματα ἀπαστοχέπουσι μεταξὺ τῶν δένδρων, ἀκριβῶς ἐκεῖ ἐνθα αἱ κυναὶ ἀποχωράσεις τῶν ὀρεινῶν μερῶν διακλύονται εἰς τὸ ζωηρὸν πράσινον τοῦ πλησιεστέρου τοπίου. Ἔστι δὲ τὸ χωρίον ἀρχαιοτάτη κώμη, ἰδρυθεῖσα ὑπὸ τινῶν τῶν ὀλλανδῶν ἀποίκων κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους τῆς ἐπαρχίας ἀκριβῶς περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς κυβερνήσεως τοῦ καλοῦ Πέτρου Στουίβσαντ (γχιον ἔχει ἐλαφρῶν!)· ἐσώζοντο δ' ἐν αὐτῇ πρὸ ὀλίγων ἔτι ἐτῶν ἐνθα τῶν οἰκιῶν τῶν ἀρχικῶν ἐποικίων, ἐκτισμέναι διὰ μικρῶν κιτρίνων πλίνθων, ἐξ Ὀλλανδίας κομισθειῶν, δικτυωτὰς ἔχουσαι θυρίδας προσόψεις καὶ μετ' ἀετωμάτων, φερόντων ἀνεμοδείκτας.

Ἐν αὐτῇ τῇ κώμῃ καὶ ἐν μιᾷ ἀκριβῶς τούτων τῶν οἰκιῶν (ἦτις, ἵνα εἰπωμεν τὴν πᾶσαν ἀλήθειαν, ἐλευσινῶς ἦν ὑπὸ τε τοῦ χρόνου καὶ τῆς κκοκαιρίας ἐφθαρμένη) ἔζη πρὸ ἀνηνημονεύτων χρόνων, ἐφ' ὅσον ἔτι ἡ χώρα διετέλει οὕσα ἐπαρχία τῆς Μ. Βρετανίας, ἀπλοῦς καὶ ἀγαθὸς ἀνὴρ ὀνόματι Ρίπ Βάν Γουίγκλ, ἀπόγονος τῶν Βάν Γουίγκλ, οἵτινες ἀνδρείως διέπρεψαν κατὰ τὴν ἱπποτικὴν ἐποχὴν τοῦ Πέτρου Στουίβσαντ, ὃν καὶ ἠκολούθησαν εἰς τὴν πολιορκίαν τοῦ φρουρίου Χρηστίνης. Ὅπως δὴ ποτε ὅμως ἐλάχιστα μόνον οὗτος ἐκ τοῦ πολεμικοῦ χαρακτήρος τῶν προγόνων αὐτοῦ ἐκληρονόμησε. Πικρετήρησα ὅτι ἦτο ἀνὴρ ἀπλοῦς καὶ ἀγαθὸς πρὸς δὲ εὖνους γείτων καὶ εὐπειθῆς, γυναικοκρατούμενος, σύζυγος. Εἰς τὸ τελευταῖον δὲ τοῦτο πράγματι θά ὤφειλετο καὶ ἡ πρῶτης ἐκείνη τοῦ πνεύματος, ἦτις τοσοῦτον γενικὴν προσεπορίσατο αὐτῷ δημοτικύτητα· διότι ἀναμφιβόλως ἐκεῖνοι εὐκολώτερον ἀποδκίνουσι πειθήνιοι καὶ

συνδιαλεκτικοὶ τοῖς ἐκτός τοῦ οἴκου ὄσοι ὑπὸ πειθαρχίαν θρασειῶν γυναικῶν ἐν τῷ οἴκῳ διαπελοῦσιν. Οἱ χαρκτηρῆς τῶν τοιούτων καθίστανται εὐκαμπτοὶ καὶ εὐπλαστοὶ ἐν τῇ πλογορᾷ καμίνῳ τῆς οἰκιακῆς θλίψεως, οἰκιακὸν δὲ μάθημα ἔχει μείζονα ἢ ὅλα τὰ ἐν τῷ κόσμῳ κηρύγματα ἀξίαν πρὸς διδασκαλίαν τῶν ἀρετῶν τῆς ὑπομονῆς καὶ μακροθυμίας. Κατὰ ταῦτα λοιπὸν θορυβῶδῃς γυνὴ δύναται ὑπὸ τινὰς ἐσφίσεις νὰ θεωρηθῆ ὡς ὑπερβάλλον εὐτυχημα· τούτου δὲ παραδεκτοῦ γινόμενου, ὁ Ρίπ Βάν Γουίγκλ ἦτο τρισευδαίμων.

Βεβαίον εἶναι ὅτι οὗτος μεγάλως ἀπῆλαυεν ἀγάπης παρὰ πᾶσαις ταῖς συζύγοις τῆς κώμης, αἵτινες ὡς σύνθητες τῷ ὀραίῳ φύλῳ, ὑπερησιζόντο αὐτὸν ἐν πάσαις ταῖς οἰκογενειακαῖς αὐτοῦ ἔρισιν, οὐδ' ἀπειχον ποτέ ἐν ταῖς ἐσπεριναῖς αὐτῶν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συνδιαλέξεσι νὰ αἰτιῶνται καθ' ὀλοκληρίαν τὴν Καν Βάν Γουίγκλ. Καὶ αὐτὰ δὲ τὰ τῆς κώμης παιδία μετὰ χαρᾶς ἐκραύγαζον ὅσῳκις αὐτὸς ἐπλησίαζεν. Οὗτος παρίστατο εἰς τὰς παιδιὰς αὐτῶν, κατεσκευάζεν τὰ ἀθύσματα αὐτῶν, ἐδίδασκεν αὐτὰ ν' ἀνατινάσσωσιν εἰς τὸν ἀέρα τοὺς χαρταετούς αὐτῶν καὶ νὰ ρίπτωσι σφαιρίδια· πρὸς δὲ διηγείτο αὐτοῖς καὶ μακρὰς ἱστορίας περὶ φαντάσματων, μαγισσῶν καὶ Ἰνδῶν. Ὅσῳκις ἐν τῷ χωρίῳ ναυελῶς περιεφέρετο περιεκυκλοῦτο ὑφ' ὀμάδος τούτων, κρεμωμένων ἀπὸ τῶν κρασπέδων, ἀναρριχωμένων ἐπὶ τῆς ράχews αὐτοῦ καὶ μυρία ἔτερα παιγνίδια ἐπ' αὐτοῦ νηποίνει ἐκτελούντων· οὐδὲ κύων τις ἐτόλμα ποτέ νὰ ὕλακτῆσῃ κατ' αὐτοῦ καθ' ὄλην τὴν γειτονίαν.

Τὸ μέγα ἐλάττωμα τοῦ γενικοῦ χαρακτήρος τοῦ Ρίπ ἦν ἀνυπερβλητὸς τις ἀποστροφή πρὸς πᾶν εἶδος ἐπικερδοῦς ἐργασίας. Καὶ τοῦτο οὐχὶ ἐξ ἐλλείψεως ἐπιμελείας ἢ ἐπιμονῆς, καθόσον ἐκαθέζετο ἐπὶ καθύγρου βράχου, κρατῶν ἀλιευτικὸν κλάμον μακρὸν καὶ βαρὺν ὡς ταταρικὴ λόγχη καὶ ἀλιεύων καθ' ὄλην τὴν ἡμέραν ἀνευ μεμψιμοιρίας, κἂν ἔτι οὐδ' ἀπαξ ἐνεθαρρύνετο ὑπὸ νυγμοῦ. Πρὸς τούτοις ἐπὶ ὥρας ἔφερε συνήθως ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτοῦ πυροβόλον, μοχθῶν διὰ μέσου δασῶν καὶ βάλτων, ἀνερχόμενος λόφους καὶ κατερχόμενος φάραγγας ἵνα φονεύσῃ σκυῖουρους τινὰς ἢ καὶ ἀγρίας περιστερὰς. Οὐδέποτε ἀπέφευγε νὰ προσέλθῃ ἀρωγὸς εἰς γείτονα, προκειμένου καὶ περὶ τοῦ τραχυτάτου ἔργου, προεξῆρχε δὲ πασῶν τῶν ἐξοχικῶν ἀσχολιῶν, εἰς τὸ νὰ ἐκλεπίζη ἀραβοσίτον ἢ καὶ νὰ ἐγειρῇ λιθίνους φραγμούς· καὶ αὐτὰ αἱ γυναῖκες τοῦ χωρίου συνείθιζον νὰ χρησιμοποιοῦσιν αὐτὸν ὡς ἀγγελιαφόρον ἢ συνεργὸν πρὸς διεκπεραίωσιν σμικρῶν τινῶν ἔργων, ὧν τὴν ἐκτέλεσιν ἠρνοῦντο αὐταῖς οἱ ἦττον ὑποχρεωτικοὶ σύζυγοι. Ἐν βραχεὶ εἰπεῖν ὁ Ρίπ ἦν πρόθυμος νὰ θεραπεύῃ καὶ τελειοῖ τὰς ὑποθέσεις πάντων τῶν ἄλλων πλὴν τῶν αὐτοῦ· ὅσον δ' ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν οἰκιακῶν αὐτοῦ καθηκόντων καὶ τὴν τακτοποίησιν τοῦ ὄγρου αὐτοῦ, τοῦτο ἦν αὐτῷ ἀκατόρθωτον.

Καὶ πράγματι ἄσκοπον ὅπως ἐθεώρει τὸ νὰ ἐργά-

ζηται ἐν τῷ ἰδίῳ ἀγρῷ ὅστις, ὡς ἔλεγεν, ἀπετέλει τὸ νοσηδέστερον τιμῆμα ἐδάφους ἐν ἀπλάσῃ τῇ χώρῃ· τὰ πάντα ἐν αὐτῷ ἔβαινον σπρεβλῶς καὶ ἐστρεβλοῦντο πρὸς πείσμα αὐτοῦ. Οἱ φραγμαὶ αὐτοῦ ἀδιακόπως ἐπιπτόν κατακρήμνιζόμενον· ἡ ἀγγελὰς αὐτοῦ ἢ ἀπεπλανᾶτο ἢ εἰσῆρχετο ἐν μέσῳ τῶν λαχάνων· τὸ ἔδαφος τῶν ἀγρῶν αὐτοῦ ἦν γονιμώτερον πρὸς ἄγρια βότανα ἢ πᾶν ἄλλο μέρος τῆς χώρας ἐν ἐποχῇ, καὶ ἦν ἀκριβῶς εἶχεν ἐργασίαν τινὰ ἐκτὸς τῆς οἰκίας, ἡ βροχὴ παρεμπόδιζε πάντοτε αὐτὸν νὰ ἐξέλθῃ· οὕτως ὥστε μετὰ μείζονος βεβαιότητος θὰ ἐπληροῦτο καίπερ τῆς πατρικῆς κτηματικῆς κληρονομίας καταστραφείσης, ὑπὸ τὴν διαχειρήσειν αὐτοῦ πλέθρον πρὸς πλέθρον, μέγχοις οὐ ἐλάχιστον ἐναπελείφθη τιμῆμα ἀγροῦ δι' ἀκαθόριστον καὶ γεωμηλῆ, πλὴν πάλιν ἀπετέλει τοῦτο τὸν χειρίστον τῶν ἀγρῶν ἐν τῇ γειτονίᾳ. Καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ ἦσαν λίαν ρακέδουτα καὶ ἀτίθασσα, ὡσεὶ οὐδενὶ ἀνῆκον. Ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ρίπ ὅπως ὅμοιος αὐτῷ τὴν μορφήν ὑπέσχετο μετὰ τῆς κληρονομίας τῶν παλαιῶν ἐνδυμᾶτων τοῦ πατρὸς καὶ τὴν κληρονομίαν τῶν ἡθῶν τούτου. Τὸ παιδίον τοῦτο ἐν γένει παρετρείτο σκιρτῶν ὡς πῶλος πρὸ τῶν ποδῶν τῆς μητρος, φέρον δ' ἀπεριμμένην περισκελίδα τοῦ πατρὸς, τὴν ὅποιαν μετὰ πολλοῦ τοῦ κόπου ἀνείχε διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς, ὡς κομψοπρεπῆς κυρία ἀνασφύρει τὸ ἄκρον τῆς ἐσθῆτος ἐν κακοκαιρίᾳ.

Ὅπως δὴ ποτε ὁμοῦς ὁ Ρίπ Βὲν Γουίγκλ ἦν ἐξ ἐκείνων τῶν εὐτύχων βροτῶν, τῶν εὐτραπέλων καὶ πρχειῶν διαθήσεων, οἵτινες ἐπιπολαίως περὶ τοῦ κόσμου σκέπτονται, τρέφονται διὰ λευκοῦ καὶ μελανοῦ ἄρτου, δι' ἐκείνου δηλ. ἐκ τῶν δύο τὸν ὅποιον δύνανται νὰ προμηθευθῶσι μετ' ἐλάχιστης σκέψεως ἢ μερίμνης καὶ οἵτινες θὰ προστίμων νὰ λιμοκτονήσωσι μᾶλλον διὰ μίαν πένναν ἢ νὰ ἐργασθῶσιν ἀντὶ μιᾶς λίρας. Ἀφιέμενος εἰς ἑαυτὸν κάλλιστα θὰ διήρχετο τὸν βίον ἐν πλήρει εὐχαριστήσῃ, εἰ μὴ ἡ σύζυγος αὐτοῦ ἀπαύστως θορόβῳ ἐπλήρου αὐτοῦ τὰ ὦτα, ἐπιτιμῶσα αὐτὸν διὰ τὴν ὀκνηρίαν, τὴν ἀκηδίαν αὐτοῦ καὶ τὸν ὄλεθρον, ὃν προὔξεναι τῇ ἰδίᾳ οἰκογενεῖᾳ. Τὴν προίκαν, τὴν μεσημβρίαν καὶ τὴν ἐσπέραν ἢ γλῶσσα αὐτῆς ἀδιακόπως ἐνήργει πᾶν δὲ ὅπερ οὗτος ἔλεγεν ἢ ἐπραττεν ἀναποφεύκτως θὰ παρήγε χειμάρρον ὀλονοϊκικῆς εὐγλωτίας. Ἄλλ' ὁ Ρίπ ἐν μόνον ἐκέκτητο μέσον ἀπαντήσεως εἰς πάσας τὰς τοιοῦτου εἴδους διαλέξεις, τοῦθ' ὅπερ ἐκ τῆς συχνῆς χρήσεως κατέστη συνήθεια: συνέστελλε δηλ. τοὺς ὦμους αὐτοῦ, ἐκίνει τὴν κεφαλὴν, ἀνύψου τοὺς ὀφθαλμούς, ἀλλ' οὐδὲν ὠμίλει. Τοῦτο ὁμοῦς ὡπωσδήποτε ἔδιδε πᾶντοτε ἀφορμὴν πρὸς νέον κανονισθολισμόν ἐκ μέρους τῆς συζύγου, εἰς τρόπον ὥστε μετ' εὐχαριστήσεως ἀπέτρουν ἑαυτὸν καὶ μετέβλινεν ἔξω τῆς οἰκίας — εἰς τὸ μόνον δηλ. μέρος, ὅπερ, τῇ ἀληθείᾳ, ἀνήκει εἰς τὸν γυναικοκρατούμενον σύζυγον.

Ὁ μόνος οἰκιακὸς ὀπαδὸς τοῦ Ρίπ ἦν ὁ ἀγαπητὸς αὐτοῦ κύων Λύκος, ἐπίσης ὑποχείριος ὡς καὶ ὁ κύριος αὐτοῦ, διότι ἡ κυρία Βὲν Γουίγκλ ἐθεώρει αὐτοῦ, ἑταίρου ἐν τῇ ὀκνηρίᾳ καὶ ἰδίως προσέβλεπε μετὰ

δυσμενοῦς βλέμματος πρὸς τὸν Λύκον, ὡς τὸν αἴτιον τῶν τῶσων συχνῶν παρεκτροπῶν τοῦ κυρίου αὐτοῦ. Ἀληθῶς ὑπὸ πᾶσαν ἐποψίαν ζωηρότητος, ἀρμολογούσης εἰς εὐπρεπῆ κύμα, τὸ ζῶον ἦτο ἐκ τῶν θαρραλέων ἐκείνων ὅσα ποτὲ διέτρεξαν τὰ δάση· πλὴν ὅποιον θάρρος δύναται ν' ἀκτιστῇ εἰς τὸν ἀκαυτὸν καὶ τοὺς πάντας πτοοῦντα πρόμον, ὃν ἐμπνέει ἡ γυναικεῖα γλῶσσα; Τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν ὁ Λύκος εἰσῆρχετο ἐν τῇ οἰκίᾳ, ὁ λόφος αὐτοῦ ἐταπεινοῦτα, ἡ οὐρὰ αὐτοῦ ἐρρίπτετο πρὸς τὸ ἔδαφος, ἢ περιστρέφετο μεταξὺ τῶν κνημῶν, ἐκεῖνος δὲ περοβισμένος περιεφέρετο, μυρία ἐξικοντιζων πλάγια βλέμματα πρὸς τὴν Καν Βὲν Γουίγκλ καὶ ἐν τῇ ἐλάχιστῃ δ' ἐπιδειξεί τῆς δοκοῦ σαρώθρου ἢ κουτάλας βικίως ἔσπευδε πρὸς τὴν θύραν ὑλακτῶν.

Ἡ κατάστασις τοῦ Ρίπ ἔδεικνυτο, ἐφ' ὅσον ἠῦξανον τὰ ἔτη τοῦ συζυγικοῦ αὐτοῦ βίου· ὀριμὸς χαρακτήρ οὐδέποτε ἀπαλύνεται τῇ παρόδῳ τῆς ἡλικίας, ἡ δὲ ὀξεία γλῶσσα εἶναι τὸ μόνον κοπτερόν ὄργανον, ὅπερ διὰ τῆς συνεχῆς χρήσεως ἀποβαίνει αἰχμηρότερον. Ἐφ' ἱκανὸν χρόνον συνειθίζε νὰ παρηγορῇ ἑαυτὸν, ὅποτε ἐδιώκετο τῆς οἰκίας, διὰ συχνῶν ἐπισκέψεων εἰς εἶδος τι διχρῶους συλλόγου σοφῶν, φιλοσόφων καὶ ἄλλων ὀκνηρῶν προσωπικότητων τοῦ χωρίου, αἵτινες συνεκρότου τὰς συνελεύσεις αὐτῶν ἐν θρανίῳ πρὸ τινος ξενοδοχείου, διακρινόμενου ἐκ τῆς παρφυρᾶς εἰκόνας τῆς αὐτοῦ Μεγαλειότητος Γεωργίου τοῦ Γ'. Ἐνταῦθα οὗτοι συνειθίζον νὰ κᾶθηνται ὑπὸ σκιάν, κατὰ μακρὰν τινα καὶ φορτικὴν θερινὴν ἡμέραν, φληναφούντες νωθρῶς περὶ πραγμάτων τοῦ χωρίου ἢ διηγοῦμενοι ἀτέρμονας κενῆς ἱστορίας, προκαλοῦσας τὸν ὕπνον. Καὶ αὐτὸς ὁ πολιτευτὴς δὲν θὰ ἐζήμιουτο, ἀκροώμενος τῶν ἐκάστοτε ἐπισυμβαίνουσῶν βαθειῶν συζητήσεων, ὅτε κατὰ τύχην παλαιὰ τις ἐφημερίς περιέπιπεν εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐκ μέρους διαβαίνοντος ὀδοιπόρου. Πόσον σοβαρῶς συνειθίζον ν' ἀκροῶνται τῶν περιεχομένων, ὡς ταῦτα ἐξετραυλιζόντο ὑπὸ τοῦ Δέρικ Βὲν Μποῦμμελ, τοῦ σχολάρχου, δραστηρίου καὶ ἐκπαιδευτοῦ ἀνθρωπιστικοῦ, τὸν ὅποιον καὶ ἡ τὰ μάλιστα γιγαντιαία λέξις τοῦ λεξικοῦ, οὐδ' ἐπ' ἐλάχιστον ἠδύνατο νὰ πτοήσῃ, καὶ πόσον σοφῶς συνειθίζον νὰ συσκέπτονται περὶ τῶν κοινῶν συμβάντων, μῆνας τινὰς μετὰ τὴν ἐπέλευσιν αὐτῶν.

Αἱ ιδέαι τῆς φατρίας ταύτης ἐπεκρίνοντο ἐντελῶς ὑπὸ τοῦ Νικολάου Βέδδερ, τοῦ πατριάρχου τῆς κώμης καὶ κυρίου τοῦ ξενῶνος, πρὸ τῆς θύρας τοῦ ὁποίου ἐκαθέζετο οὗτος ἀπὸ πρωΐας μέχρις ἐσπέρας ἀπομακρυνόμενος ἐκείθεν τόσον μόνον ὅσον ἐπάρκει αὐτῷ ἐν ἀποφεύγῃ τὸν ἥλιον καὶ ἵνα μὴν ὑπὸ τὴν σκιάν μεγάλου δένδρου· οὕτως ὥστε οἱ γείτονες ἠδύνατο ἐκ τῶν κινήσεων αὐτοῦ ν' ἀποφανθῶσι περὶ τῆς ὥρας τόσον ἀκριβῶς ὅσον διὰ ἡλιακοῦ ὥρολογίου. Ἀληθῶς σπανίως ἠκούετο ὀμιλῶν, τὴν καπνοσύριγγα ὁμοῦς αὐτοῦ ἀδιακόπως ἐκάπνιζεν. Οἱ ὀπαδοὶ δὲ αὐτοῦ ὡπωσδήποτε (καθόσον πᾶς μέγας ἀνὴρ ἔχει καὶ τοὺς ὀπαδοὺς αὐτοῦ) πληρέστατα ἐνούον αὐτὸν, γινώσκοντες

τόν τρόπον τοῦ ν' ἀφύωνται τὰς ἰδέας αὐτοῦ. Ἐπει-
 τῶν ἀναγνωσθέντων νῆ-ἐν εἶδει ἀφῆρησεως ἀεχθέντων
 τῶν ἀπῆρσκειν αὐτῶν, αὐτοὶ παρεπρεῖτο καὶ πάλιν
 τὴν κάπνισθου γὰρ βραχίως καὶ ἐκπέμπων ἰσχυρὰ πλῆνι
 βραχίως, ἐσθλὰ καὶ ὑπερλίαν τρυφῆ κατὰ ἐπὶ οὐκίονον
 δ' ἡ γὰρ καὶ στήθεός, ἐπὶ βραχίως καὶ ἀπαρχῶς συνείδη-
 θίζετο, καὶ εἰσπνέη τὸν κάπνιον καὶ ἀνὰ ἐξ ἀρη (ἐν εἶδει)
 ἐλαφρῶν καὶ ἡρεμῶν μεθῶν ἐν ἴσπε μάλιστ' ἐκβάλ-
 λων τὴν κάπνισθου γὰρ ἐπὶ τοῦ σπύματος καὶ ἀφίκων
 τὸν εὐσθῶν ἐπὶ τὸν καὶ συστραφῆτα σπερὶ τὴν ῥίνα αὐ-
 τοῦ, ἡσθλῶς κατένευσε διὰ τῆς μερῶν ἡσθλῶς ἐνδείξιν
 ἐντέλους ἐπιδοκιμασίας.

(Κατὰ μεταφράσιν ἐκ τῶν τῶν Washington Irving)

(Ἀκολουθεῖ). ΟΛΓΑ ΛΑΖΑΡΙΟΥ

Ἡ ΑΥΤΟΛΑΛΟΣ ΛΥΡΑ.

Ἐκεῖ μετ' ἰδιόζοντος σφρίγγου ἠλλοει τῆς φύσεως
 ἡ κάλλιπὴ τὸ βαθυπρόκινον ἔλκος ἐν ᾧ δρᾷπέτιδες
 εἰσδύουσιν ἀπαστράπτοντος ἡλίου ἀκτίνες φιλοξενεί-
 λους ὄλους κάλλικελῶδων πτηνῶν, ἡ δὲ εὐρεία ἡλιό-
 φωτος κοιλῆς ἔθνη χρυσῶν μελισσῶν, αἰτίνες φαιδρῶς
 βομβοῦσιν ἀσπαζόμενοι μετὰ τῶν εὐπτέρων ψυχῶν τὰ
 εὐθαλῆ ἔθνημα γελᾷ ὁ Φοῖβος σπείρων τὰς ἀπλέτους
 αὐτοῦ μακαρυγὰς ἐπὶ τὸν γλυκὸν αὐθέρᾳ οὐ τὰς
 χιονοαχμπεῖς νεφέλας ἐπιχρυσοῖ· ἀλλὰ καὶ ὅτε αὐτός
 δύνων ἀπακοῦβη ὀπίσω ὑψικόρυφον βουνῶν, οὐδῶλως
 ἐκτείνει ζοφῶδη πέπλον σκοτία μελᾷγγολός· ἡ Φοῖβη
 μειδιῶσα τότε περιλούει τὴν φύσιν διὰ χυμῶν γλυ-
 κερῶν ἀρογυρῶδους φωτῆς, οὐτίνος θωπεύει τὸν ὑπνώτ-
 τοντα πόντον ἡ λαμπροβόλος ἀνταύγειά. Κατ' ἄρχας
 ὄλοσχερῶς ἐμάγευστάν με τὰ ἐξίσια ταῦτ' ἀέλη-
 τρα, ἅτινα ἡ λύρα μου κατὰ μύριους τόνους ἐπὶ ἡμέρας
 καὶ νύκτας ἐνθουσιῶδως ἐψᾶλεν, ἀλλ' εἶτα οἱ ὀρθαλ-
 μοί μου ἀδικήρως ὡς φανταστικὰ πανοράματα ἤρ-
 ζαντο θεωροῦντες αὐτὰ.

Θυμολέγει τις τῆς ξένης γῆς τὰ κάλλιπ', ἀλλὰ δὲν
 ἀγαπᾷ αὐτὰ· καὶ ἂν πρὸς τοὺς εὐδαίμονας Ἕλλησιους
 τύπους ἡ ξένη γῆ κάλλιπται, καὶ ἂν ἔτη ὅλα ἐπ' αὐ-
 τῆς διήλθες, ἀλλ' ἡ ψυχὴ σου πρὸς τὴν γῆν ἐν ἣ τὸ
 πρῶτον τὸ φῶς καὶ ἡ εὐδαιμονία προσεμειδιάσαν
 αὐτῇ, ἀίχρηστικῶς χρυσῆς ἀλύσεως μαγικῶς συνδέεται·
 ταῦτ' ἂν οὐκ εἰσῶττει καὶ ὅτε ὁ γλυκὺς Μορσεὺς περι-
 κλείει πρὸ τῶν ὀμμάτων αὐτῆς διὰ μαγικῆς αὐλαίας
 τὸν κόσμον τῆς πρᾶγματικότητος, ταῦτ' ἂν καὶ ὅτε
 δι' ἀνυκτοῦ ὀμμάτων ἀτενίζει τὰ περὶ αὐτῆν. Οὐτώ
 καὶ ἐγὼ ἐπὶ πέντε ὄλους ἐνιχυτοῖς ἀπὸν ἐνταύθεν, διη-
 γενῶς ἐν τῇ ξένῃ ὠνερωτῶν τὴν ὄραϊαν Κόρινθον,
 τὴν πατρίδα τῆς καρδίας μου. Ναι!· διότι ἂν
 γενεθλιός μου χώρα ὑπῆρξεν ἡ εὐκαρπὸς Μήθυνα,

ἀλλ' ἐδῶ, βασιλεῦ, ὑπὸ θεοῦ τιγὸς βεβαίως τὸ βῆ-
 μά μου κατευθύνθην, πρὸς βῆμα εὐδαίμονιαν ἀσθῆ-
 ἐστέθμευσεν, ἐδῶ ἡ σφριγγῶσα καρδία μου τοὺς πρῶτους
 χρυσούς τῆς ἠἠας ἐνέειρους καὶ ἀιέτασεν, ἐδῶ ἡ
 Μουσικήσθε θαυμασίως ἐμφάνισθίς μοι, μοὶ ἐπέδωκε
 τὰ χρυσῆν μου λῦραν, ἐκαθὰ τῆς φῶδης, ἂν ἀπῆρσκει
 ἐνέπνευσεν ὑμῶν τοὺς θεούς, ἐδῶ τὸ κεκρόν ἐπε μέτω-
 πόν μου ἡ χρυσῆ τῆς οὐρανοπέτιδος Δάφης πτερού-
 ἐθώπευσε καὶ ἐδῶ τέλος οἱ σφριγγῶσι τῆς καρ-
 δίας μου ὡς πάλιν ἐπ' τοῖς παλμοῖς τῆς φιλικῆς σου
 καρδίας ζωηρὸν εἶρον ἐκάλλαλον ὠνερωτῶσα, ἔψαλον
 ἡγάπησα!· ἐδῶ αἱ τρεῖς ἡλιόφωτοι φάσεις τοῦ
 βίου ἡμῶν, ὡς ἡ ἁγία αἰγλή ἐπὶ τῆς πέριξ φύσεως
 ἀντανάκλωμένα διὰ τσοῦθης λάμψεως αὐτῆν περιέ-
 βαλεν, ὡς τὴν εἰκὼν αὐτῆς, ζωηρῶς ἔκτροτε ἐν τῇ φα-
 τασί μου φωτογραφηθεῖσα, ἐτηρήθη ἐν αὐτῇ ἀνεξί-
 τηλος. Καὶ ἐν τῇ ξένῃ γῇ δεσμεῖαν, ἐν τῷ μέσω-
 τῶν ἐξόχων τιμῶν, ὡς ἐκεῖ ἀπύλαμον καὶ τοῦ πλούτου
 ὄν αὐταὶ μοὶ ἐδῶσαν, μετὰ πάθου ἀνηρώτων τὰ
 προσπιτάμενα πτηνὰ περὶ τῆς δευτέρας μου ταύ-
 τῆς πατρίδος, καὶ περὶ σοῦ, τοῦ ἀδελφοῦ τῆς καρ-
 δίας μου.

Ἡμέραν τινὰ καθήμενος παρὰ τὴν ἀκτὴν τῆς πολυ-
 φλοίσθου θηλάσσης εἶδον καὶ νῦν Κορινθίαν παραπλεύου-
 σαν γλυκὺς παλμός ἐδόνησε τὴν καρδίαν μου· διερω-
 τῶν τῆς τοῦ ναύτασι αὐτῆς ἔμαθον ὅτι πρὸς ἑμ-
 πορίαν ἐκεῖ ἐλλόντες ἤδη ἀπῆρχοντο εἰς Κόρινθον.
 Οὐδῶλως τότε εἰδίστασα, ἀλλὰ παραλαβὼν τοὺς
 λαμπροὺς ἠθασαυρούς μου ἐπεβίβασθην αὐτῆς φαιδρῶς
 ὄλος καὶ ἀφρονεῖς· νὸτ οὐδ' ἔπειτα ἐπὶ ὄνειαξ
 Χρυσῆ αἰθρία ἐσταφάνου τὸν αὐράνον ὀρειοφάρες
 τὰ ἰστία ἡμῶν κολποῦντες, ἐδρόσιζον τοὺς εὐθαλεῖς
 κλόνας κισσοῦ, καὶ μύστου, ὅς οἱ γκύται περὶ τοὺς
 ἰστούς ἐπλεζαν. Ἀλλὰ, φεῦ! τῇ τρίτῃ ἀπὸ τοῦ ἀπό-
 πλου ἡμέρας κίνθονος οὐχὶ ἦσαν φοβερᾶς τρικυμίας
 ἀπροσδοκίτως με περιέζωσεν!· Ἡτὶ σμικρὸν οἱ
 αὐτὰ συμβουλευσάμενοι, ἐφορῶσι κατ' ἐμοῦ καὶ
 ἄρχονται δεσμεύοντές με διὰ σχαινῶν ἰσχυρῶν.
 — Πρὸς Διός, ἀδελφοί, τί πράττετε!· ἀνέραζα·
 τί λοιπὸν σκοπεῖτε κατ' ἐμοῦ;
 — Νὰ σὲ λούσωμεν ἐν τῇ ἀενάφῃ τῶν κυμάτων
 δρόσω, εἶπεν εἰς αὐτῶν, ὁ Χρῦσις, μετ' ἀγρίου μει-
 δίαματος· ἰδὲ πᾶσαν εἶναι γλυκὰ καὶ διαυγῆ·
 κυλινοῦμενος ἐντὸς αὐτῶν ἐν μακαρίῳ ὕπνῳ καὶ μη-
 δῶλως τὰς τρικυμίας αἰσθανόμενος θὰ φθᾷς, ἴσως
 τάχιον ἡμῶν τὴν ποθητὴν γῆν.
 — Ἀλλὰ τί λοιπὸν κακὰν ἐπραξά ὑμῖν; εἶπον ἐγὼ·
 τίς τῶν θεῶν θ' ἀτενίσθη ἀνευ ὀργῆς τὴν ἐδικίαν ἡμῶν;
 Οἴμοι, οἴμοι!
 — Ἀκουσον, Ἀρίων, εἶπε τότε ὁ ναύκληρος Ἰσαν-
 δρος εἰσὶ εἰς, ἑμὲν πέντε· τὰ πλοῦτ' ἄπερ ἀπικο-
 μίσεις πολλά· τί κωλύει ἡμᾶς τοῦ νὰ σὲ εἰψώμεν εἰς
 τὰ κύματα καὶ οἰκειοποιησάμεθα τοὺς ἠθασαυρούς σου;
 ἕκαστος ἐκυτὸν μάλλον τοῦ ἐτέρου φιλεῖ· αὐτῷ χρᾶσι-
 μοποιούμεν ἡμῖν αὐτοῖς τὴν παρεχομένην εὐκαρίαν.

*) Ἦε ἀριθ. 48, σελ. 948 — 50.

ἄλλως θὰ ἦμεν ἄρρωδες». Τὸ ψυχρακμον θράσος αὐτοῦ πρὸ οὐδενὸς ὠπισθοχώρει. . . . καὶ θεοὶ μοὶ ἐπιτρέπουσι τὸ ἐγκλημα, διενεοῖτο, δι' οὐδενὸς ὑπερφυσικοῦ σημείου τῆς παντοδυναμίας αὐτῶν ἀπαρέσκειαν τῇ στιγμῇ ταύτῃ ἐνδείκνυόντες. . . . Οὕτως ὁ ἔρωσ τοῦ χρυσοῦ, ἐκρούων τῆς καρδίας τὸν πρὸς τὴν ἀληθειαν ἔρωτα, καταλαμβάνει αὐτὴν ὀλοσχερῶς ἡ καρδία ἐν ἀρχῇ ἀμφιρρέπει, ἀνθίσταται, ἀλλ' ὑπὸ τὴν βίαν τῶν ἀδιασπᾶστων χρυσῶν αὐτοῦ πεδῶν, ὑπέκει ἐκουσίως διαψεύδουσα τὴν φωνὴν τῆς ἀληθείας, ἥτις ἐκράτει τέως ἐν αὐτῇ, ὑπέκει ἐξαπατῶσα ἑαυτήν, τέλος ὅπως παραδόθῃ εἰς αὐτόν. ἄπχξ δὲ τελείως παραδοθεῖσα, δι' ἀτέγκτου μεταλλικοῦ βλέμματος ἀτενίζει τὸ πᾶν, καὶ αὐτὸ ἐστὶ τὸ δάκρυ τῆς τὴν ἀρωγὴν αὐτῆς ἐπικαλουμένης δυστυχίας, καὶ αὐτὸ ἐστὶ τὸ ἐγκλημα, ὅπερ τρομον πρότερον προὔξενε αὐτῇ! . . .

— Ναί! ἀνέκραζεν ἕτερος, ὁ Ξένων, μετὰ λύσης, τρίζων τοὺς ὀδόντας ἄς ταφῇ εἰς τὰς ἀνήλους τοῦ πελάγους ἀβύσσους, ἄς λιπᾶνθῃ διὰ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ τοὺς ἰχθύς, οἵτινες τὸ γέφυμα ἡμῶν θ' ἀποτελέσωσι! διατί νὰ εὐμοιρῇ θησαυρῶν, ἐν ᾧ ἡμεῖς δι' ἰδρώτος τὸν λιτὸν ἡμῶν ἔρπον βρέχομεν; ὦ, διψῶ ἐκδίηκσιν! θανατώσωμεν αὐτὸν κἄν ἐτι οἱ θεοὶ πικρὰ βέλη καὶ ἀπηνεῖς κεραυνούς καθ' ἡμῶν ἀπειλοῦσι! . . . Καὶ τὸ ὄμμα αὐτοῦ ἐξέπεμψεν ἀστραπᾶς μίσους καὶ φθόνου καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ἦν βροεῖα καὶ παλμώδης ὡς συκρατουμένη βροντή: ἦτο ζῶν κεραυνὸς κακίας. . . ἦτο θηριώδης ψυχὴ, ἥτις ἐν γνώσει καὶ μετὰ στυγνοῦ θράσους βαίνει πρὸς τὸ χάινον τοῦ ἐγκλήματος βάραθρον, πρὸς ὃ ἀκῆθεκτον ὀρυμέφυτον παρωθεῖ αὐτήν.

— Εἶσαι εὐθής! ἀνέκραξε γελῶν ὁ Κότυς νομίζεις ὄντως ὅτι θεοὶ διέπουσι τὸν βίον ἡμῶν; ταυτὰ εἰσι χαρίεντα τῶν λυριστῶν ληρήματα πρὸς ἐκρόβησιν τῶν νηπίων ἤκουσα πολλάκις παρ' αὐτῶν ὅτι ἡ χρυσόπεπλος Ἀθηνᾶ, κτεροχομένη, λαλεῖ πρὸς τοὺς βροτούς, ἀλλ' οὐδέποτε εἶδον τοῦτο. . . ἐάν ὑπῆρχον θεοὶ διένεμον ἂν δικαίως ἐπὶ γῆς τὸν πλοῦτον! . . .

Τυρλὴ ψυχὴ! μέσω τοῦ περιβύλλοντος αὐτὴν σκότους τῆς ἀσεθείας ἐτρέπη ἀτυναίσθητως τὴν πρὸς τὸ βάραθρον ἄγουσιν! . . .

— Ναί, ναί! εἶπεν ὁ Χρῶσις, ἵνα ἰπαρηγορήσῃ ἑαυτόν, ὅστις ἐπὶ μικρὸν ἀμφέρορεπα ταραχθεὶς ἐκ τῆς τελευταίας τοῦ Ξένωνος φράσεως. Τάλας! . . . οὐχὶ ἐξ ὀρυμεφύτου ἢ προμελέτης κακός, παρεσύθη ἀφρόως ὑπὸ τῶν ὀμιλητῶν αὐτοῦ, ἐπωφελουμένων αὐτοῦ τὴν ἀγνοίαν! . . . Μόνος αὐτῶν ὁ Νηλεὺς ἴστατο ἀδρανῆς πλησίον, θεωρῶν με διὰ συμπληθῶν καὶ δακρυβρέκτων ὀφθαλμῶν. ἀλλ' εἰς τὸ ἀστραπηθολον τοῦ ἀρχηγοῦ Ἰσάνδρου βλέμμα, ταπεινώσας τὴν κεφαλὴν, συνήνωθη μετὰ τῶν ἑτέρων.

— Ἀπηνεῖς πειρατὰί! ἀνέκραξε τότε ἄνδρες ἀνίεροι, χάριν τοῦ χρυσοῦ, τὸ ἐγκλημα πρὸς οὐδὲν λογίζομενοι ποθεῖτε τὸν χρυσὸν μου, τοὺς ἀδάμαντάς μου, τὰς ἀργυροῦφκντοὺς στολάς, τοὺς σαπφειρίνους κύλικας; λάθετο πάντα, ἀφήμι ταῦτα εἰς ὑμᾶς, διότι, ὡς ὑμεῖς, δὲν ἐξέρχῶ τὴν εὐδαιμονίαν μου ἀπ' αὐ-

τῶν· ἀλλὰ τὴν ζωὴν μου, κακοῦργοι, πρὸς τί ἴν ἀραιρέσητε; ὦ, οὐχί! τὸ ἐὰρ θάλλει, ὁ οὐρανὸς ἀστράπτει, ἡ γῆ μειδιᾶ· ποθῶ νὰ ζήσω ἐπὶ ποθῶ νὰ ψάλλω ἐπι τὰς ἡλιοστέρεις αὐτῶν καλλονάς· ποθῶ ὑπὸ τοὺς κάλλυμακάρους τῶν Κορινθίων ναῶν θύλους νὰ ἀναμιέλψῃ ἐπὶ ἐν γλυκυθύμῳ ἐκστάσει ὠδᾶς πρὸς τοὺς θεούς, οὗς τὸ ἀσεβὲς ὑμῶν χεῖλος χλευάζει· κομίσαστέ με εἰς Κόρινθον καὶ νῆ τοὺς θεοὺς τούτους, οἵτινες ἀνάσσωσι τῆς καρδίας μου, θὰ καταλίπω ὑμῖν τὸ πλοῖον πλήρες τῶν πλουσίαν μου θησαυρῶν!

— Οὐχί! εἶπεν ὁ ναύκληρος· θὰ ἐπεκαλέσο καθ' ἡμῶν τὴν ἰσχύν τοῦ Περιάνδρου· δεὸν ἴν' ἀποθῶνῃς ὅπως ἡ πρόξις ἡμῶν συνταφῇ μετὰ σοῦ! . . .

— Ἀποθανέτω! ἀποθανέτω! ἐφώνησεν ὁ ἄγριος Ξένων.

— ὦ τῆς ἀσπλάγγου κακίας! ἐβόησα, ἐνῶν τὰς χεῖρας μετὰ βαθείας πόνου· φεῦ! εἶναι γλυκεῖα ἡ ζωὴ ὅτε, βλέπων τις αὐτὴν κατὰ στεπτον ὑπὸ θαρῶν καὶ ῥόδων καὶ ἀκτίνων, ὀφείλει ὅμως πάντως ἵνα καταλίπῃ αὐτήν! ἀλλ' ὦ τέρατα! ἂν πάντως, ὑπέκων ὑμῖν, ὀφείλω ἵνα ταφῶ ἐν τῇ ἀπερχντῃ ταύτῃ ὑγρᾷ ἐρήμῳ, πλὴν δὲν θέλω αἰ βέβηλοι ὑμῶν χεῖρες νὰ μ' ἐγγίσωσι· δὲν θέλω δουλείως κῦπτων τὸν ἀνχένα ὑπὸ τοὺς μυστροὺς ὑμῶν βραχιόνας, ὡς ἀδρανῆς κῦμα νὰ κατακυλισθῶ εἰς τὰς παρλαζούσας τῶν κυμάτων ἀβύσσους! Ἀπολύσατέ με! ποθῶ ἵνα ψάλλω ἄπαξ ἐτι ἐδῶ, ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, τὴν χρυσὴν λύραν μου κρούων, ἐναρμόνιον πρὸς τὸ θεῖον ὄδην, ἵνα δι' αὐτῆς καθαγιάσω τὰς ὑστάτας στιγμὰς μου. . . καὶ εἶπα, ἐγὼ μὲν, δεηθεὶς τοῦ θεοῦ, ἵνα συγχωρήσῃ ὑμῖν, θρασυδείλοισι φρονεῖς, ἐμπίπτω μόνος εἰς τὸ κύμα, ὑμεῖς δὲ ἐπὶ τοῦ χρυσοῦ σωροῦ, οὐ ἡ λάμπις τὸ ἀμβλυώττον ψυχικὸν ὑμῶν ὄμμα ἐθάμβωσεν.

Ἐπὶ στιγμῇν, δυσπιστοῦντες, διερώτησαν ἀλλήλους διὰ βλέμματος· ἀλλ' ὑπ' ἐνὸς αἵφνης βλέμματος τῶν ἐμῶν ὀμμάτων, ἄγνοῶ πῶς, πεισθέντες, ἐγονυπέτησαν καὶ ἀπέλυσάν με αὐτοστιγμαί.

Τότε ἠρξάμην μέλπων τὴν κύνειον προσευχὴν μου ἡ θεόδοτος χρυσὴ λύρα μου, τὸ ἀγλαὸν τέχνημα τοῦ Μουσηγέτου, ἐξέπεμψεν ἁρμονικωτάτους ὑπὲρ ποτε τόνους· ἄγνοῶ τίς ὑπερτάτη, ἀκατανόητος ἐμπνευσις ὡς πνοὴ ἀοράτου θεοῦ, ἐθώπευε τὰς στιλβούσας χορδὰς τῆς· ἀλλ' οἱ κακοῦργοι, παρεκτός τοῦ Νηλεῶς, τῆς ἀγαθῆς, ἀλλ' ἐστερημένης ἠρώσιμῳ καὶ αὐταπαρησίας, τῆς ἀσθενοῦς καὶ δούλης καρδίας, ἴσταντο ἀπαθείς καὶ κωφοὶ ὡς ἀγάλματα πρὸς τὴν μουσικὴν σου! κλαῖε τὴν ἀθλίαν ψυχὴν ἡν, ὅτι συγκινεῖ θρῶς καὶ βράχους ἀπορεῖ ἵνα συγκινήσῃ! . . .

Εἶτα ἠγέσθην· ἠδεῖα αἶρα μοὶ ἐρρίπιζε τὸ μέτωπον ἡλιοχρῶστος ῥύσις μοὶ ἀπέτεινε παρήγορον μειδίαμα· καὶ ἡ μειδιώσα αὐτὴ καλλονή, ἡ μήπω ἐπὶ ἀσεβείας ἡμέρη τῆς ἐμπνεύσεως, ἡ ἐναυλος ἐπὶ ἐν τῇ καρδίᾳ μου ἀπήχησις τῆς ἰδίας ὠδῆς, μοὶ ἐνέπνεον ἀγνωστὸν τι θάρρος, μυστηριώδη πινὰ ἐλπίδα δι' ὧν οὐχὶ πλέον τρομερὸν ἐθεώρουν τὸν αἰώνιον ὕπνον ἐν τῇ γλυκῇ καὶ εὐρεῖᾳ ἀγκλῇ τοῦ ἀειροῦθου κύματος. Κλίνων δὲ πρὸς αὐτό,

ἠσπάσθην τὴν χρυσὴν μου λύραν ἣν ἐπὶ τοῦ στήθους ἔσφιγγον. «Γλυκὺ μου ὄργανον! ἀνέκραξα δὲν σ' ἐγκαταλείπω εἰς βεβήλους χεῖρας· ἀγνόν μου μέλημα! συντάφην μετ' ἐμοῦ. . . καὶ ἄν, ἀφ' οὗ ἐγὼ νεκρωθῶ, τὸ αἰέρουρον κύμα σ' ἐπιρρίψῃ ἐπὶ χλοάζουσαν ὄχθην, καὶ ἄν, ὅτε ἀβρὰ χεῖρ σὲ ἀνασῶρῃ τῆς κρυπτούσης σὲ γλῶσῃ, χρυσὴ τοῦ Φοῖβου μαρμαρυγῇ ἐπιπέσῃ τῶν ἐμπεπνευσμένων χορδῶν σου, ὦ! λάλησον, λύρα μου, λάλησον αὐτομάτως! καὶ ἡ ἀδικος τελευτῇ τοῦ Ἀρίωνος, καὶ τῶν φονέων αὐτοῦ ἡ ἀνάηδρος κακία ἀπηχηθήτωσαν οὕτως εἰς τὰ ὄψα τῶν φιλοῦντων αὐτόν, αἵτινες μάτην αὐτόν ἀναμένουσι, καὶ τῶν ἐπερχομένων γενεῶν!»

— ὦ! ἀνέκραξεν ὁ Περιάνδρος.

Ἄλλ' ὁ Ἀρίων ἐξηκολούθησε ζωῆρως ἀνακόπτων αὐτόν: Εἶτα ἐπήδησα εἰς τὸ κύμα! . . . κατεκλύσθην, ἐκυλινθήθην, ἀπώλεσα τὰς αἰσθήσεις! . . . ὦ τῆς ἀπαισίας στιγμῆς! . . . ἀλλ' αἰφνιδίως ἀνένησα καὶ εὗρον ἑμαυτόν, ποῦ; ἐπὶ ἐρήμου βραχώδους σκοπέλου! . . . τὸ κύμα παρὰσῶρῃ με ὡς πτώμα ἐπιπλέον, ἐπέρριψέ με ἐπ' αὐτοῦ: ἦδη δ' ἐν τῇ ἀχανεῖ θαλάσῃ ἐν ἧ αἰ πρώται τῆς νυκτός σκια ἤρξαντο ἐπιπολάζουσαι, οὐδὲν ἐφαίνετο λευκὸν ἰστίον ποντοπόρου νηός; . . . οὐαί. Θάνατος δεινότερος νῦν μὲ ἠπειλεῖ. Ἡ νύξ εἰσῆλθε τρομερὰ ὡς ἔδου σκιά αἰ δὲ φαιδραί, τῶν ἀστέρων λάμψεις ἐφαίνοντό μοι ἀργυρὰ δάκρυα, δι' ὧν ἐθρήνηε τὸ πάθημά μου ὁ οὐρανός.

Ὁ Φοῖβος ἀνέτειλεν, ὁ Φοῖβος ἔδυσε καὶ πάλιν . . .

Ἐπεχρύσωσε τὸν ὄριζοντα καὶ ἡ δευτέρα ἀνατολή. Τότε ἐν συντριβῇ ἠρξάμην ψάλλων ἔτι πρὸς τοὺς θεοὺς ἄνευ τῆς χρυσῆς λύρας μου ἦν, φεῦ! μοὶ ἀφείλε τὸ κύμα δάκρυα ἐστάλαζον ἀσυναίσθητως οἱ ὄφθαλμοί μου, ἡ δὲ φωνή μου, ἧς σιγηλὸς ἠχοῦντο ὁ τῶς θορυβώδης ἠκαυτός, ἐνόηον ὅτι, ἀνερχομένη ζωῆρὰ καὶ παθητικῇ ὑπὲρ ποτε, ἐπληκτεν ἀργυροῦχος τοὺς σαπφειρώδεις θόλους τοῦ οὐρανοῦ. . . Καὶ ἰδοὺ ἀπὸ τῆς θαλάσσης μέγας καὶ σθεναρὸς αἴφνης δελφίν, παλλόμενος, ἐγγύς μου ριπαίεται. . . «Φεῦ! ἀνεβόησα: δελφίν, πρὸς τί μοὶ προσεγγίζεις; προσέρχεσαι μοὶ ἄρα συμπαθῆς καὶ τοι ἀφωσος σύντροφος ἐπὶ τοῦ βράχου τούτου, ἔνθα ὀδυνηρὸς μὲ ἀναμένει ἀσιτίας θάνατος, ἡ ἀδηφάγον τέρας καταβροχθίσσον με; πράξον ἐν τῶν δύο, κῆτος οὐδόλως ὠφειλόμευ τὸ πρῶτον, οὐδόλως λυπεῖ με τὸ δεύτερον! . . . » Ἄλλ' οὐδέτερον τούτων ὄθει αὐτόν ἐκεῖ: τὰ εὐαίσθητα ταῦτα κῆτη προσελκύονται, θελγόμενα ὑπὸ τῆς μουσικῆς; πόσῃ εἰσὶ κρείττονα τῶν ἀνθρώπων, οὓς δὲν θίγει τὸ μυστηριώδες αὐτῆς θέληματρον! καὶ μ' ἐθώπευε σκιρτῶν χαρμωπύνας αἴφνης δὲ ἀναρπάζων με σθεναρῶς ἀπὸ τῆς ὀσφύος δι' ἐλιγμοῦ τοῦ κυλινδρωδούς κορμοῦ του, ρίπτεται ἐπὶ τῶν ὑδάτων καὶ ἀπάγει με μακρὰν· ὦ θαῦμα! τὰ κύματα συνωθούμενα καὶ ὑποχωροῦντα ὑπὸ τὸν σωτήρα κολυμβητήν, ἐφίλου τὰ κυματίζοντα ἀργυρὰ μου κρᾶσπεδα, οἱ δὲ φλοῖσθοι καὶ ρόθοι αὐτῶν ἐλάλου θυμασμοῦ ἀκαταλήπτους φράσεις, στοναχοῦντες ἐπὶ τοῦ μεσοποντίου βράχου, ὅστις ἐπὶ διήμερον μ' ἐξένισε. Μετὰ ποντοπορίαν ἡμέρας ὅλης ἐπὶ τῶν νώτων τοῦ κῆτους — τίς εἶδεν ἄνδρα, ὃν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐκάκωσαν οὕτω, ὑπὸ δελφίνος σωζόμενον; — φθάνω, περὶ

τὴν φθίσιν τῆς ἐπελευθούσης νυκτός, εἰς βαθυσπηλάτους καὶ ἀπορρωγίς ἀκτάς: ἦσαν αἱ ἀκτῆς τοῦ Ταϊνάρου. Ἀπέβην ἐπ' αὐτῶν ἀγχαλλόμενος: ἀφ' οὗ δὲ, γονυπετήσας, κῆχαρίστησα τοὺς θεοὺς μέτω βρύων καὶ θύμων ἀκταίων, ἐφειρόμενος βλέπω ὀρυμνῶντα καὶ τρέχοντα πρὸς με ἐκ τοῦ ἐγγύς ἕρου ἄλσους ἀφ' οὗ χιτωνόλευκον προσβάλλει τοῦ Ποσειδῶνος τέμενος χρυσοχαίτην Ἰππὸν χρυσὰ φάλαρα φέροντα. Ὁ θεός, ἐξευμενισθεῖς, ἀπέστειλέ μοι αὐτόν ὅπως ὡς τάχιστα φθάσῃ παρὰ σσί. Μετ' ἀστραπιαίας, ἀνεκκλήτου σφοδρότητος, ἧς τὴν μνήμην τηρήσει ἐπὶ πολὺ ἡ πέριξ σιγηλὴ φύσις, ἡ ἐν ἐκπλήξει ἰδοῦσά με, ἐγγίζω, τέλος φίλε βασιλεῦ τοὺς πύλωνας τοῦ ἀνακτόρου σου. Ἴδου ἡ ἀφήγησίς μου ἡ ἐκπληκτικὴ . . . τίς οἶδε ποῦ νῦν, ἀγνωροῦντες τὴν σωτηρίαν μου, εὐφραίνονται νῦν οἱ κηκοῦργοι ἐκείνοι ἐπὶ τῷ θεοστιγίῃ πλουτισμῷ αὐτῶν! τάλανες πόσον οἰκτεῖρω αὐτούς!

— Οὐχί! ἀνέκραξεν ὁ σοφὸς ἀναξ: δὲν ἀφῆκεν αὐτοὺς τὸ θεῖον νὰ εὐχώνται ἐπὶ γλοπιμαίου θησαυροῦ ὡς γῦπες ἐπὶ πτωμάτων· ὑπάρχει Δίκης ὄφθαλμὸς ὅστις τὰ πάντα βλέπει! οἱ κηκοῦργοι εἰσὶν ἐδῶ, ὑπὸ τὴν βασιλικὴν ἐξουσίαν μου, ἀπεκδεχόμενοι δικαίαν ποινήν διὰ θαύματος ἐσώθης, θεοφιλῆς αἰδέε, καὶ διὰ θαύματος ἡ δικαιοσύνη ἔλαβε γνῶσιν τοῦ ἐγκλήματος· ἡ θεόδοτος, λύρα σου ἐλάλησε! ῥιφθεῖσα ἐπὶ τῆς ἀνθοβριθῆς παρὰ τοῦ Ἀκρίτα ὑπὸ τοῦ αἰεττοῦ κύματος, καὶ ὑπὸ τῆς ἀργυρᾶς χειρὸς τῆς Νύμφης Κυματολήτης ἀπὸ τῆς γλῶσῆς ἀνασῶρθεῖσα περιπαθῶς ἀνέμελεν ὑπὸ τὴν πρῶτην ἐπιπεσοῦσαν αὐτῆς τοῦ θεοῦ Φοῖβου μαρμαρυγῆν τὴν σκληρὰν τύχην τοῦ κυρίου αὐτῆς. Ἡ Ἠχώ ἐκόμισε μέχρις ἐμοῦ τὰς εἰδήσεις: ὅτε δ' οἱ πέντε κηκοῦργοι ἐσθασαν εἰς Κόρινθον, ἀγαθοὶ τινες ἀστόι δικαίως συλλαβόντες ὑποψίας, ἤγαγον αὐτοὺς πρὸς ἐμέ, ἵνα κρίνω αὐτούς: μοὶ ἐλάλησαν μυρία ψεῦδη, ἐκυτοὺς ἀθῶους παριστῶντες: ἀλλ' ἐκράτησα αὐτοὺς παρ' ἐμοῦ: ἀγνωστόν τι προαίσθημα μοὶ ἔλαγεν ὅτι ἀποκαλυφθήσεται ἐν βραχεῖ ἡ ἀλήθεια: ὦ! εἶναι φῶς ἡ ἀλήθεια καὶ ταχέως σκεδάζει τὴν ἐπὶ σμικρὸν καλύπτουσαν αὐτὴν ζοφώδη ἀχλύν! . . . Ἦδη θὰ καλέσω αὐτούς: στήθι ὀπισθεν τῆς αὐλαίας ἐκείνης, καὶ ἀφ' οὗ ἀπαξ ἔτι τὴν ἀθωότητα αὐτῶν κηρύξωσιν, ἐμφανίσθητι αἴφνης αὐτοῖς φοβερώτερος τιμωροῦ φάσματος!

Ε'

— Καὶ ἦδη, ναῦται, εἶπατέ μοι ποῦ τελευταῖον εἶδετε τὸν πολυφιλητόν μοι Ἀρίωνα;

— Ἐν Τάραντι, βασιλεῦ, ἀπαντᾷ θρασέως ὁ Ἰσανδρος: εἶδομεν αὐτόν εὐήμεροῦντα καὶ ὑγιᾶ.

— Ὅθ' γράφω αὐτῷ ἐπιστολήν, ἣν θὰ κοιμήσῃτε, καὶ θὰ λάβῃτε ἰδιόχειρον αὐτοῦ ἀπάντησιν.

— Βασιλεῦ, ἐκεῖνος προὔτιθετο ν' ἀπέλθῃ ἐκείθεν ἀγνωσοῦμεν ποῦ πορευόμενος: πῶς θὰ εὐρωμέν αὐτόν;

— Ψεύδουσαι! . . . ὄγκρ θεοπέμπτου ἀνήγγειλέ μοι ὅτι ὁ Ἀρίων ἐθανατώθη ὑπ' ὑμῶν.

— Οὐχί, βασιλεῦ! ἀπαντῶσι μονοφῶνως: μὰ τοὺς θεοὺς, λέγομεν ἀλήθειαν!

— Ναι, ψεύδεσθε! ἄθλιοι, ὁ Ἀρίων εἶναι ἐδῶ!

Ἄπαιστος ὄχλος καλύπτει τὰς μορφάς αὐτῶν· Ὁ Κότυς γονυπετεῖ πρὸ τοῦ βασιλέως μετὰ κεφαλῆς κεκλιμένης καὶ ἠνωμένων χειρῶν οἷον ἐκ συγγνώμῃν ἀποτρεφόμενος· ὁ Χρῦσις ἐσφοδὸς ἐλίσειται περὶ τὴν ὄσφυν τοῦ ὄφθου Ἰσάνδρου· ὁ Ξένων φέρει τὴν χεῖρα ἀκουσίως πρὸς τὸ μέτωπον, ὁ δὲ Νηλεὺς, τρέμων, περιπτύσσει μακρὰν τὴν ἀγὰ τοῦ θαλάμου κίονα.

— Ναι! ὁ Ἀρίων εἶναι ἐδῶ! ἀνακράζει τότε ἄλλη φωνὴ καὶ ἐν ᾧ ἡ ἀνεγερθεῖσα πορφυρὰ κύλινα καταπίπτει μετὰ δούπου, ὁ αἰδὼς μετὰ λαμπόντων ὀφθαλμῶν προχωρεῖ πρὸς αὐτοὺς.

— Οὐαὶ τῷ τολαιῶντι ἵνα ἐπιβάλη φόνον χεῖρα ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ χάριν τοῦ χρυσοῦ, οὐαὶ τῷ τολαιῶντι ἵνα ἐξαπατήσῃ ψευδοῦκῶν τὸν βασιλέα, τὸ ἐπὶ γῆς φωτοστεφές ἀπαύγασμα τοῦ Παντάνακτος!

Ἄλλὰ ποιοὶ φρίζον ἤλιε βλάπτειν τὴν τρομερὰν καὶ ἐπιβλητικὴν ἄμα σκηνὴν φωτίζων! φρίζατε τὰ ἀπὸ τῆς φιλοξενούσης ὑμᾶς θυρίδος δειλῶς αὐτὴν ἀτενίζοντα σμήνη τῶν ἀθῶων πτηνῶν, καὶ ἀναπτάντα ἐπὶ τὰ νέφη, πρὸς τοὺς θύλακας αὐτὰ διὰ τῶν πετρῶν ἀετούς ἀγγεῖλατε! . . . οἱ πέντε ἄνδρες, ἐν οἷς εἶπομεν στάσει, ὑπὸ τὴν γλυκεῖαν καὶ σθεαράν, ἀλλὰ κεραυνῶ φοβερωτέραν φωνὴν ἐκείνην, ἀπομακροῦνται ὀλοσχερῶς, καὶ ψυχροὶ καὶ ἄπνοοι ἀνδριάντες καθίστανται! . . . ναι, εἶναι κεραυνὸς εἰς τὸ οὐς τοῦ ἐνόχου ἢ τοῦ θύματος αὐτοῦ φωνή! . . . Οἱ δύο φίλοι ἀτενίζουσιν ἀλλήλους ὄχροι καὶ τρέμοντες.

Ἰὺθεὸν Ζεῦ! ἀναφωνεῖ ὁ σοφὸς, πρὸς οὐρανὸν ὑψῶν τὸ οὐμά καὶ τὰς χεῖρας ὡς θύμιαστή ἢ ἀφθιτὸς βουλή σου! τὰ πέντε ταῦτα ἐπάρματα ἀγάλματα προκείμενα ἐνταῦθα ἔσμεν ἀναλοῖωτα τῆς τιμωρηθείσης ἀδικίας σύμβολα· ἐπὶ αἰῶνας ἐδῶ, ὑπὸ τοὺς θύλους μου τούτους μετὰ δέους θὰ προσέρχωνται οἱ θνητοὶ πρὸς τὸ ξένον θέαμα· καὶ πρὸ αὐτῶν, πρὸ τῆς ἀπαθανατισθείσης κεραυνώσεως τοῦ ἐγάλματος, σιγηλύτεροι καὶ ἀκινήτεροι αὐτῶν θὰ μένωσιν ἐπὶ στιγμὴν, τὸ βάθος τῶν θείων κριμάτων ρεμβάζοντες!

Ὁ αἰδὼς ἀκαταλήπτους φράσεις συγγνώμης ψελλίζων, πλανᾷ εὐγενές οἴκτου βλέμμα ἐπὶ τοὺς μακρῶδεις θημίους αὐτοῦ! . . . Εἶτα ἐν ζωῶν περιπτύξει οἱ δύο ἄνδρες ἀσπάζονται ἀλλήλους, ἐν ᾧ δὲ ἡ ἀγάπη, τὸ ἱερὸν πνεῦμα τῆς Ἀρετῆς, μυστικῶς συνοεῖ ἐν τοῖς ἀτόμοις αὐτῶν, κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην, τὰς δύο λαμπροτάτας ἐκφάνσεις τοῦ ἠθικοῦ μεγαλείου, τὴν Σοσίαν καὶ τὴν Ποίησιν, ὁ Φοῖβος, ὅστις ἀτενίζει αὐτοῖς δύων μακρὰν εἰς τὸν ὄριζοντα, ἐπιτέλλει αὐτοὺς ἀνὰ τὰς αἰθερίους ἐκτάσεις ἐν εἶδει χρυσοπορφυροῦ αἴγλης, γλυκῆ ἀγάπης καὶ γαλήνης μεδίαιμα! . . .

ΣΤ΄.

Δύναται νὰ στερηθῇ ἐπὶ μακρὸν τῶν δροσερῶν εἰρωνῶν ἀνθῶν ἢ χρυσόπτερος ψυχὴ; οὐαί! ἀδυνατεῖ ἵνα ζήσῃ ἀνευ αὐτῶν· οὕτω καὶ ὁ αἰδὼς ἀδυνατεῖ ἵνα στερηθῇ τῆς χρυσῆς αὐτοῦ λύρας. Ὁ Ἀρίων σπείσας μετὰ τοῦ φίλου αὐτοῦ τῷ Σωτῆρι Διὶ καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς, ἀπέρ-

χεται εἰς Ἀκοῖτάν ἵνα παραλάβῃ αὐτὴν ἀπὸ τῶν οἰκουσῶν ἐκεῖσε Νυμφῶν.

Ζ΄.

Ἰπέρλαμπρος τελεῖται θαλασσίῳν θεοτήτων πανηγυρὸς παρὰ τὰς γλαυκὰς τοῦ Ἀκοῖτα ακτᾶς· ὁ Ἀρίων νυμφεύεται τὴν Κυματολήγην καθ' ἣν στιγμὴν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ εὐχαρῶς χοροῦ Νυμφῶν, Γαίτωνων, Ζεφύρων, αὕτη δὲ ἀργυροδακτύλου χειρὸς ἐπέδιδεν αὐτῷ πρὸ τῶν ποδῶν τῆς γονυπετοῦντι, τὴν ἀπαστραπτουσὴν λύραν του, ἢ εὐσταλῆς Ἰρις, ἀπὸ τῶν αἰθέρων καταπτᾶσα, ἀπήγγειλε τὴν βουλήν τοῦ Διός, ἐπιτάσσοντος αὐτοῖς ἵνα συνενθῶσι διὰ τοῦ γάμου. Αἱ ἡδύταται ποντιαδὲς πνοαὶ, κολποῦσαι τοὺς διαλάμποντας οὐρανόχρους τῆς Νύμφης πέπλους, μεγαλοπρεπεῖς πτυχὰς διαγράφοντας, φιλοῦσιν αὐτῆς τὸ χιονόπλαστον μέτωπον καὶ αἱ χρυσαλίδες τὰ πορφυρὰ αὐτῆς χεῖλη ὡς ἀθηροῖας ἐλακιδάουσαι, ἐπιθέτουσιν ἐπ' αὐτῶν οὐοῖς ἐλαφρῶν ἀσπασμόν, ἐν ᾧ οἱ Ζέφυροι, οὐδῶς οργουμένοι περίε, θωπεύουσι διὰ τῶν πετρῶν τὴν λαμπρὰν μακροστερεὴν καὶ σοδόπλεκτον κόμην τῆς. Αἱ Χάριτες ἀπειδῶς ῥιχνουσὶν ἐπὶ τὸ ζεῦγος μυσίνας, ἢ Ἥως ῥόδα, ὁ Φοῖβος ἀκτίνας, καὶ ὑψῶθεν ἀκούεται ἡ θεία φωνὴ τῶν κρονοστερέων Ἐλικωνιάδων θαλλουσῶν ἐπιθαλάμια.

Ἀμόρανοι ἔδοξαν αὐταὶ αἱ νυμφῖναι αἰώνιος εἶναι ἢ Ἦὸν ἢ θεῖα σας! ὦ! εἶθε αἰετοῦτε ἢ ἀφθιτὸς Μοῖρα καὶ ἐπιτέλλει ἀκτίνας φαιδρίας αὐτόλαλος λύρα τονίζουσα μέλη ἀγάπης, χαρῆς!

Καὶ σχίζουσα χρυσὴν τινὰ τοῦ οὐρανοῦ φέρεται, κατερχομένη ταχέως ὡς διάττων ἀστὴρ, λευκόπτερος ἀλκυὼν ἐπιτίθεισιν ἐπὶ τὸ μέτωπον τοῦ ἀργυροζώνου νυμφίου εὐπλοκον στέμμα ἀδαμαντίνης δάφνης ἢ ἡ δάφνη, ἣν ἐφόρει ὁ ποιητής, ὅτε ἀπὸ τῆς πειρατικῆς νῆος ἐρρίθη εἰς τὰ κύματα, ἣν θαλασσία ἀλκυὼν εἰς οὐρανοὺς ἀνήγαγε, καὶ ἣν οἱ θεοὶ εἰς ἀδαμαντίνην μετέβαλαν, ὅπως ἀμάραντος ἔσκει στέφανος τοῦ γάμου γέννησαι οἷον θεσπέσιον στέφος ἀθηναισῆς ἄμα καὶ ἐμπνεύσεως!

Ἐνῶ δ' ἡ χιονόλευκος ἀλκυὼν πεπερυνίζει οὐδῶς ἐπὶ τὰ γλυκὰ γενέθλια αὐτῆς κύματα, οἱ ῥλοῖσθοι αὐτῶν οἵτινες ἐθρήνον προφῆν διὰ τῶν ἀρειῶν αὐτῶν τῶν ἀπολεσθέντα τὸν Ἀρίωνα, οὐδῶς ἤδη ἀπηχούσι τὰ εὐχαρῶ ἐπιθαλάμια τῶν Μουσῶν.

αὐτόλαλος λύρα τονίζουσα μέλη ἀγάπης, χαρῆς!

ΟΝΕΙΡΟΝ.

Ευρισκόμεθα ἐν τῷ προαυλίῳ τοῦ ἐν Ρώμῃ ἱεροῦ ναοῦ τῶν πρωτοκορυφαίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, τὴν 29 ἰουνίου τοῦ 16 . . σωτηρίου ἔτους ἡμερᾶν πέμπτην, καθ' ἣν ἀγεται ἡ μνήμη αὐτῶν, καὶ καθ' ἣν ἡ Α. Ἀγιότης ὁ Μέγας Ποντίφης τελεῖ τὴν λειτουργίαν ἐν τῷ ρηθέντι ναῷ μεθ' ὅλου τοῦ κλήρου καὶ τῆς βασιλικῆς ἀξιοπρεπειᾶς.

Λίαν πρωὶ οἱ κωδωνες ἤχουσιν, οἱ στρατιῶται λευκοφοροῦντες καὶ τὸ παπικὸν σῆμα ἐν τοῖς πικελίοις φέροντες παρατάσσονται ἐν ὠρισμέναις θέσεσι, τὰ ὄπλα αὐτῶν ἀπαστράπτουσι, τὸ πλῆθος συνωστιζόμενον κυμαίνεται, ὁ δὲ ἥλιος ἀνατείλας καὶ πέμπων τὰς πυρίνους αὐτοῦ ἀκτῖνας πρὸς τὰς ὑάλους τῶν τρούλων τοῦ ναοῦ καθίστασι μαγευτικωτάτην τὴν θέαν, καὶ ἐκ μυχίων καρδίᾶς τὴν συγκίνησιν ἱεράν, ἣν δύναται Χριστιανὸς νὰ αἰσθανθῇ, ἀναλογιζόμενος ὅτι εὐρίσκεται ἐνώπιον τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ, συγκαταριθμουμένου ἐν τοῖς ἐπτά θαύμασι τῆς χριστιανικῆς τέχνης. Ἐν δὲ τῷ ναῷ θαυμάζει τις τὴν μεγαλοπρεπῆ καὶ ρυθμικὴν καλλονήν, τὰ βαρύτιμα παραπετάσματα, τὸν πλοῦτον τῶν ἰ. σκευῶν, τὰ ἀπειράριθμα φῶτα, τὴν ποικιλίαν τῶν ἐνδυμασιῶν τῶν ἀπὸ περάτων τῆς γῆς πάσης φυλῆς καὶ ἐθνικότητος Καθολικῶν ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, καὶ τούτων ὅλων τὴν χροιάν μεταβαλλομένην ἐκ τῶν ποικιλοχρῶν ἀκτῖνων τῶν κρυσταλλίνων πολυελέων. Τὸ πλῆθος συγκινεῖται· οἱ στρατιῶται φέρουσιν ὄπλα· ἡ Α. Ἀγιότης ὁ Πάπας βασταζόμενος ἐπὶ χρυσοπαρόφρου φορεθῶν φθάνει· ἡ μουσικὴ παιανίζει τὸ βατικανὸν ἐμβατήριον, τὰ ζήτω φθάνουσι μέχρις οὐρανοῦ, ἐξ οὗ ἡ ζεῖδωρος φωνὴ «Ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου. » Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρὸς μου κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, ἐπέινασα γὰρ καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψασα » καὶ ἵποτίσατέ με, ξένος ἦμην καὶ συνήγαγέτέ με, » γυμνὸς καὶ περιεβλάτετέ με, ἡσθένησα καὶ ἐπισκέψασθέ με, ἐν φυλακῇ ἦμην καὶ ἤλθετε πρὸς με».

Ἡ τελετὴ ἀρχεται. Ἡ Α. Ἀγιότης ἐνδύεται τὴν ἀρχιερατικὴν στολήν, καὶ φέρει τὴν ἐκ χρυσοῦ καὶ ἀδάμαντων τιάραν· οἱ Καρδινάλιοι τὰς πορφυρὰς ἀλουργίδας, ὁ δὲ λοιπὸς ἔσμος τοῦ κλήρου τὰς ἀνεκτιμήτους ἐνδυμασίας. Οὕτω τὰ πάντα μεγαλοπρεπῆ, ἀξιοθαύμαστα. Ἡ ἐναρμόνιος ψαλμοδία, ἡ θεωρία τῆς παραστάσεως ταύτης, ἡ εὐωδία τοῦ θυμιάματος προκαλοῦσι τὴν ἐκστασιν καὶ τὴν υπεράνθρωπον ἐκείνην δύναμιν, καθ' ἣν τὸ πλῆθος γόνυ κλίνει ἐνώπιον τοῦ Ποντίφικου, καὶ δέχεται τὰς εὐλογίας αὐτοῦ, ἐνῶ τὸ ὄμμα θρασυδειλοῦ τινος ἀναγινώσκει ἐν τινι γωνίᾳ τοῦ ναοῦ τὸν εὐαγγελικὸν ρητὸν: «Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅσα ἂν λέγωσιν ὑμῖν ποιεῖν, ποιεῖτε· καὶ ὅσα ἂν ποιῶσι, μὴ ποιεῖτε».

Ἡ τελετὴ εἰληρῶς πέρας· ἡ δὲ Α. Ἀγιότης περιστοιχουμένη ὑφ' ὅλων τῶν Καρδινάλιων, κατὰ τὸ ἐκπλακτὸν ἔθιμον ἐξέρχεται τοῦ ναοῦ ἵνα εὐλογήσῃ τὸν λαόν. Τούτου γενομένου, καὶ τῆς Α. Ἀγιότητος καθεσθίσεως ἐν

τινι ἐξέδρῳ μέχρις οὗ καταπαύσῃσι τὰ «ζήτω» καὶ ἐπέλη σιγή, ἀπευθίνεται πρὸς τὸν παρ' αὐτῆ· πρῶτον Καρδινάλιον καὶ ἐρωτᾷ αὐτὸν «πῶς ζῶσιν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι»· ὁ Καρδινάλιος οὕτως οὖσει κολαξ (καὶ γὰρ ἡ κολακεία ἐστὶ πρὸς τὸν χρήσιμον· τισὶ πρὸς κατάληψιν τοιούτων θέσεων) ἀπαντᾷ ὅτι «ζῶσι διὰ τῶν εὐχῶν τῆς Α. ἀγιότητος». Ἀλλ' ἡ ἀπάντησις αὐτῆ ἀπαρέσκει τῷ Πάπῃ καὶ ἀπευθίνεται πρὸς ἕτερον Καρδινάλιον, παρ' οὗ λαμβάνει ἀπάντησιν ὅτι ζῶσι διὰ τῆς καλῆς διοικήσεως καὶ τῶν σοφῶν νόμων τῆς Α. Ἀγιότητος». Παραπλησίως δὲ ἀπαντήσεις λαβὼν καὶ παρ' ἄλλων Καρδινάλιων, ἐπὶ τέλους ἀπευθίνεται πρὸς τὴν ἐσχατιᾶν θέσιν πρὸς μικρὰς ἀξίας ὑπατιθέμενον Καρδινάλιον, παρ' οὗ λαμβάνει τὴν ἀπάντησιν· αὐτὶ οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ζῶσι σήμερον ἀπατῶντες ὁ εἰς τὸν ἄλλον».

Τὸ ὄνειρον διεκόπη.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΕΥΜΟΡΦΟΠΟΥΛΟΣ.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΚΑ. — Τὸ ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ Λευκοῦ ὄρους Ἀστεροσκοπεῖον. — Ἐπιστολὴ Janssen. — ΧΡΟΝΙΚΑ. — Μετεωρολογικὸν δελτίον τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου (ν. ἡμ.).

Ἐν τῇ ἡγουμένῃ Ἐπιστημονικῇ ἡμῶν Ἐπιθεωρήσει ἀνεγράψαμεν τὴν ὑπὸ τοῦ ἐξάρχου ἀστρονόμου τῶν ἡμετέρων χρόνων κ. J. Janssen τηλεγραφικῶς διαβιβασθεῖσαν τῷ συναδέλφῳ αὐτοῦ R. Bischoffsheim εἰδησιν τῆς εὐτυχοῦς ἀποπερατώσεως τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ἀναληφθέντος μεγάλου ὄσον καὶ δυσχερεστάτου ἔργου τῆς πύξεως ξυλίνου ἀστρονομικοῦ σταθμοῦ ἐπὶ τῆς ἀπροσπελάστου καὶ ὑπὸ τῶν ἀδιαλείπτων χιόνων καὶ πάγων κεκαλυμμένης κορυφῆς τοῦ γίγαντος τῶν εὐρωπαϊκῶν ὄρων, τοῦ Λευκοῦ ὄρους τῶν Ἄλπεων. Ἐν τῷ πρὸς τὸν Bischoffsheim τηλεγραφίματι ἐκείνῳ ἀνεφέρετο ὅτι ἐστάλαξαν δι' ἐπιστολῆς λεπτομέρειαί τῆ τε Ἀκαδημίας καὶ τοῖς ἐταίροις αὐτῆς, ἡ δὲ ἐπιστολὴ αὕτη, ἀπευθυνομένη τῷ προέδρῳ τῆς Ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν καὶ ἀνακοινουμένη τῷ ἀνωτάτῳ τούτῳ ἐπιστημονικῷ σωματεῖοι τὰς ὑπὸ τοῦ κ. Janssen ἀπὸ τοῦ μόλις ἰδρυθέντος Ἀστεροσκοπεῖου τοῦ Λευκοῦ ὄρους τέσσαρας ἢ πέντε ἡμέρας μετὰ τὴν ἐπὶ τῆς κορυφῆς ἄφειξιν αὐτοῦ (τὴν 2/14 καὶ 3/15 παρελθόντος Σεπτεμβρίου) γενομένης φασματοσκοπικῆς παρατηρήσεως, ἀνεγνώσθη κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 20/2 ὀκτωβρίου.

Ἡ ἐπὶ τῆς κορυφῆς ἀνάβασις παρουσιάσθη κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο μεγάλας δυσχερείας, ἐνεκα τῆς καταστάσεως τῶν παγῶν, οὗς τὸ τελευταῖον τοσοῦτο θερμὸν καὶ μακρὸν θέρος εἶχεν ἀπογυμνώσει τοῦ χιονώδους αὐτῶν ἐπικαλύμματος καὶ οἷτινες διεσχίζοντο ὑπὸ ὑπερομεγέθων ρωγμῶν. Ὁ ἰδιάζων χαρακτὴρ τῆς ἀναβάσεως ταύτης ἐγκείται ἐν τῇ κατὰ πρώτην φοράν γενομένῃ κατὰ ταύτην πρὸς ἀνέλκυσιν τοῦ φέροντος τὸν ὀδοιπόρον ἐλκλήθρου χρήσει εἰδικῶν τροχαλιῶν (treuils à neige), ἀνευ τῶν ὀπιῶν, κατ'

Ἡ περίστασις αὕτη ἔχει εἰδικὴν ὄλως, σπουδαιότητα, διότι ἀποβαίνει δυνατὴ ἢ ἐν τῇ συνστάσει τῆς ομάδος Β εὐρεθῆς πολυτίμων στοιχείων ὀλιγοί προς μέτροισιν τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐλαττώσεως τῆς ἐνεργείας τῆς ἡμετέρας ἀτμοσφαιρας καθ' ὅσον ἀγγυροῦται τις ἐν αὐτῇ, καὶ κατὰ συνέπειαν, προς ἐξακρίβωσιν τοῦ ζητήματος ἐάν ἢ ἐλάττωσις αὕτη ἀντιστοιχῇ προς ὀλοσχερῆ ἐξαφάνισιν τῆς ἐνεργείας τῆς ἡμετέρας ἀτμοσφαιρας ἐν τοῖς ὁρίοις αὐταῖς. Τῷ ὄντι, γνωστὸν εἶνε ὅτι αἱ διπλαῖ γραμμαὶ, ὧν τὸ σύνολον ἀποτελεῖ τὴν ομάδα Β, ἐλαττοῦνται κατὰ τὴν ἔντασιν καθ' ὅσον ἐλαττοῦται καὶ ἡ διαθλαστικότης αὐτῶν, ἢ, ἄλλως, καθ' ὅσον αὐξάνει τὸ μήκος τοῦ κύματος αὐτῶν.

Ἡ περίστασις αὕτη δυνατὸν ἐπωφελῶς νὰ χρησιμοποιηθῆ, ἀν μὴ προς μέτροισιν, τουλάχιστον προς ἐκτίμησιν τῆς ἐκλεκτικῆς ἀπορροφητικῆς ἐνεργείας τῆς ἡμετέρας ἀτμοσφαιρας. Διαπιστοῦται, τῷ ὄντι, ὅτι αἱ ἀσθενέστεραι διπλαῖ γραμμαὶ χωρῶσι διαδοχικῶς καθ' ὅσον ὑψοῦται τις ἐν τῇ ἀτμοσφαιρα, ἥτοι καθ' ὅσον ἢ ἀπορροφητικὴ ἐνεργεία ταύτης ἐλαττοῦται. Οὕτως, ἐν παραδείγματι, κατὰ τὰς συνθήσεις περιστάσεως, οἱ πίνακες τῆς ομάδος Β δεκνύουσι ἡμῖν, πλὴν τῆς καλουμένης κεφαλῆς τῆς ομάδος Β, 13 μέχρι 14 διπλαῖς γραμμαῖς. Ἦδη ἐν Chamoni, εἰς ὕψος 4050 μ., ἢ 13^η διπλῆ γραμμὴ δυσχερῶς διακρίνεται. Ἐν Grands-Mulets, εἰς ὕψος 3050 μ., ὑπολείπονται βεβαιούμεναι μόνον αἱ ἀπὸ τῆς δεκάτης μέχρι τῆς δωδεκάτης. Τέλος, ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ Λευκοῦ ὄρους, μόλις ἠδυνάμην νὰ ὑπερῶ τὴν ὀγδόην.

Εὐνόητον εἶνε ὅτι δὲν διαγράφωμεν ἀναλογίαν μεταξὺ τῆς ἀριθμητικῆς ἐλαττώσεως τῶν διπλῶν γραμμῶν καὶ τῆς ἀτμοσφαιρικῆς ἐνεργείας: ὁ νόμος εἶνε προφανῶς πολλῶ συνθετώτερος: ἀλλ' ἢ βεβαίως τῆς ἐλαττώσεως ταύτης, τιθεμένη παρὰ τὰ διὰ σωλῆνων πλήρων ὀξυγόνου γινόμενα πειράματα, ἅτινα ἐχρησίμευσαν ὡς ἀναπαραγωγὴ τῆς περι ἡς ἡμῖν ὁ λόγος σειρᾶς τῶν ἀτμοσφαιρικῶν φαινομένων, ἀρκεῖ ὅπως ἐξαγάγῃ τις ὡς συμπέρασμα τὴν κατὰ τὰ πέρατα τῆς ἀτμοσφαιρας ὀλοσχερῆ ἐξαφάνισιν τῆς ομάδος Β.

Ἐν τούτοις ἀξιόσημοι εἶνε ὅτι, ἐάν τεθῆ ἀφ' ἑνὸς μὲν ὁ παριστῶν τὴν ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ Λευκοῦ ὄρους ἐλάττωσιν τῆς ἀτμοσφαιρικῆς ἐνεργείας κατὰ τὰς ἐπ' αὐτῆς βαρομετρικὰς πιέσεις συντελεστικῆς $0,566 \left(= \frac{0,43}{0,76} \right)$,¹ πολλαπλασιασθῆ δὲ οὗτος ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν 13, τὸν σημαίνοντα τὸν ἀριθμὸν τῶν διπλῶν γραμμῶν, αἵτινες ἐν γένει εἶνε εὐκρινῶς ὄραται ἐν τῇ πεδιάδι, εὐρίσκειται γινόμενον 7,4, ἥτοι κατὰ τινα προσέγγισιν ὁ ἀριθμὸς (8) τῶν διπλῶν γραμμῶν, αἵτινες ἦσαν παρ' ἐμοῦ ὄραται ἐκ τῆς κορυφῆς τοῦ Λευκοῦ ὄρους.

Τὸ ἐξαγόμενον τοῦτο εἶνε προφανῶς ἀξιόλογον· ἐπαναλαμβάνω ὅμως ὅτι, κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην, μόνη ἢ διὰ τῶν σωλῆνων σύγκρισις, γινόμενη ὑπὸ ὀπτικούς ὄρους ὄσω τὸ δυνατόν τοὺς αὐτοὺς, δύνα-

ται νὰ ἀγάγῃ εἰς βεβαία πορίσματα. Τὰ συγκριτικὰ ταῦτα πειράματα ἤρξαντο ἦδη γινόμενα ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ τοῦ Ἀστεροσκοπεῖου τοῦ Meudon, ἄγουςι δὲ εἰς τὸ αὐτὸ συμπέρασμα, ἥτοι εἰς τὴν ἐξαφάνισιν τῶν ομάδων Α, Β, α, κατὰ τὰ πέρατα τῆς ἀτμοσφαιρας. Ἐνεκαὶ ὅμως τῆς σημασίας τοῦ ζητήματος ἐπαναληφθήσονται ἀκόμη καὶ συμπληρωθήσονται.

Ἰδῶς προέβαλέ τις τὴν ἐρώτησιν, μήπως αἱ ὑψηλαὶ θερμοκρασίαι, εἰς ἃς εἶνε ὑποβδλυμένοι οἱ ἄτμοι καὶ τὰ ἀέρια τῶν ἠλιακῶν ἀτμοσφαιρῶν, εἰσὶν ἱκαναὶ νὰ τροποποιήσωσι τὴν ἐκλεκτικὴν αὐτῶν ἀπορροφήσιν, ἴδια δὲ μήπως ἢ τοῦ ὀξυγόνου, τοῦ δυναμένου νὰ εὐρεθῆ ἐν ταῖς ἀτμοσφαιραῖς ταύταις, εἶνε ὄλως διάφορος ἐκείνης ἢν ἀποιδόμεν αὐτῶ κατὰ τὰ εἰς τὰς συνθήσεις θερμοκρασίας τελούμενα ἡμέτερα πειράματα.

Ἐξετέλεσα ἦδη πειράματα ἐπὶ σκοπῷ ἀναίρεσεως τῆς ἐνστάσεως ταύτης. Τούτων ἐκθεσὶν θὰ ὑποβάλλω τῇ Ἀκαδημίᾳ, ἀλλ' ἀπὸ τοῦδε διακρινώτω ὅτι τὰ φάσματα τῆς ἀπορροφίσεως τοῦ ὀξυγόνου, εἴτε τῆς τῶν μὴ διαλυομένων ταινιῶν, εἴτε τῆς τῶν ῥαδῶσεων, δὲν φαίνονται τροποποιούμενα ἐπαίσθητῶς καὶ ἐάν τὸ ὀξυγόνον ἀρχθῆ εἰς θερμοκρασίας προσέγγιζούσας εἰς τοὺς 400⁰ μέχρι 500⁰.

Ἐν περιλήψει, ἀναγράφω ὅτι τὰ ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ Λευκοῦ ὄρους γινόμενα πειράματα ἐπιτρέπουσι νὰ δοθῶσιν εἰς τὴν μελέτην τοῦ ζητήματος τῆς καθαρῶς γνίνης ἀρχῆς τῶν ἐν τῷ ἠλιακῷ φάσματι ομάδων τοῦ ὀξυγόνου νεαὶ καὶ πολλῶ μᾶλλον ἀσφαλεῖς βάσεις, ὅτι δὲ ταῦτα ἄγουςιν εἰς συμπέρασμα ἦδη διατυπωθέντα.

Ἀσχετῶς προς τὰς παρατηρήσεις ταύτας, ἐπέστησα τὴν ἐμὴν προσοχὴν ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῆς ἀτμοσφαιρικῆς διανυγείας ἀπὸ τοῦ σχεδὸν μοναδικοῦ τούτου σταθμοῦ, ἔτι δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀτμοσφαιρικῶν φαινομένων, ἅτινα ἔχει τις πρὸ αὐτοῦ ἐν τοσοῦτῳ εὐρείᾳ ἐκτάσει καὶ διὰ μέσου τοσοῦτῳ σημαντικοῦ πάχους. Περὶ τούτων ἔσται ἡμῖν ὁ λόγος περιστάσεως δοθείσης.

Τὸ Ἀστεροσκοπεῖον, ὡς ἐννοεῖται, δὲν ἐπερατῶθη εἰσὶν πολλὰ μένουσιν ἀκόμη προς ἐκτέλεσιν, ἀνεξαρτήτως τῶν ἐσωτερικῶν διαρρυθμίσεων καὶ τὴν τοποθετήσιν τῶν ὀργάνων· ἀλλ' αἱ μείζονες δυσχερεῖαι τοῦ ἔργου κατενικήθησαν: ἦδη δυνάμεθα νὰ ἐργασθῶμεν πεφυλαγμένοι, χωρὶς νὰ ἀνησυχῶμεν περὶ τῶν ἐκ χιόνος καταγίδων· τὸ λοιπὸν συμπληρωθήσεται ἐν καιρῷ τῷ δέοντι.

Δι' ἐλπίδος ἔχω ὅτι ἡ παρατήρησις δυνηθήσεται ἐντὸς ὀλίγου νὰ προσαρμοσθῆ προς ἐνδιαίτημα καταλλοότερον τοῦ ὑπ' ἐμοῦ παραδοθέντος αὐτῆ· τοῦτο ἐξαρτηθήσεται ἐκ τῶν περιστάσεων.

Ὅπως ὁπίποτε, εἰμὶ λίαν εὐχαριστήμενος· ἐπεθύμουν ζωρῶς νὰ ἴδω τετελεσμένον τὸ ἡμέτερον ἔργον καὶ μετὰ μείζονος πόθου νὰ ἐγκαινίσω αὐτὸ διὰ παρατηρήσεων προσφιλεστάτων μοι. Εὐτυχῆς δὲ λογίζομαι ὅτι ἐγένετό μοι δυνατόν νὰ πραγματώσω τὸν πόθον μου τοῦτον παρὰ τὰς ἀνταχθεῖσας δυσχερεῖας.»

ΧΡΟΝΙΚΑ. Συνεχίζοντες, δημοσιεύομεν τὸ μετεωρολογικὸν δελτίον τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου (ν. ἡμ.) τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς βορειοδυτικῆς Ἀφρικῆς ἔχον ὧδε:

1) Ἐκ τυπογραφικῆς πάντως παραδρομῆς ἢ παραστάσεως αὐτῆ· ἥτις ἐκκρεῖται τὸν λόγον τῆς ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ Λευκοῦ ὄρους βαρομετρικῆς πίεσεως (0,43) προς τὴν κανονικὴν (0,76), σημειοῦται ἐν τῇ Revue Scientifique τῆς 7 ὁκτωβρίου ε. ε. ὡς τὴν μορφήν $\left(\frac{0,43}{0,76} - 0,566 \right)$.

Άκραι θερμοκρασίαι.

Ημερ.	Ταπεινοτάτη.	Υψίστη.
Σεπτ. 1	— 20, εν Pic du Midi 40, εν mont Ventoux, Bodo και Στοκχόλμη.	360, εν la Calle· 350, εν Laghout· 320, εν Oran· 310, εν C. Béarn.
2	20, εν Pic du Midi 40, εν Στοκχόλμη 50, εν Αρχαγγέλω.	340, εν San Fernando· 330, εν Cap Béarn· 310, εν Μαδρίτη.
3	10, εν Haparanda· 30, εν Pic du Midi· 40, εν mont Ventoux·	360, εν Laghouat· 340, εν Cap Béarn· και εν la Calle.
4	— 10, εν Haparanda· 30, εν Servance και εν Puy de Dôme.	390, εν Laghouat· 350, εν Biarritz και εν la Calle.
5	30, εν mont Ventoux· 40, εν Haparanda· 50, εν Στοκχόλμη.	350, εν Laghouat και εν Aumale· 320, εν Βορδώ.
6	30, εν Bodo και εν Αρ- χαγγέλω· 40, εν Hapa- randa· 50, εν Pic du Midi.	440, εν la Calle· 380, εν Aumale· 370, εν Laghout· 320, εν Cap Béarn.
7	10, εν Αρχαγγέλω· 20, εν Hernosand· 40, εν Pic du Midi.	380, εν Laghouat· 310, εν Cette, Gap και εν Cap Béarn.
8	40, εν Haparanda· 40, εν Pic du Midi, εν Bo- do και εν Αρχαγγέλω.	340, εν C. Béarn και εν la Calle· 330, εν Μα- δρίτη και εν Aumale.
9	10, εν Pic du Midi· 40, εν Bodo, εν Haparanda και εν Puy de Dôme.	330, εν Αλγερίω· 310, εν C. Béarn, εν Μελίτη, Όραν και Παλέρμω.
10	10, εν Pic du Midi και εν Hernosand· 20, εν Hapa- randa και εν Stornoway.	330, εν Παλέρμω· 320, εν Cap Béarn· 310, εν Biarritz.
11	00, εν Haparanda· 20, εν Pic du Midi και εν Bodo.	420, εν la Calle· 280, εν île d'Aix, εν Limoges και εν Cap Béarn.
12	— 10, εν Pic du Midi· 00, εν Bodo και εν Haparanda· 20, εν Αρχαγγέλω.	390, εν Laghouat· 370, εν la Calle· 330, εν Cap Béarn.
13	— 30, εν Haparanda· — 10, εν Pic du Midi· 20, εν Αρχαγγέλω.	360, εν Aumale· 35, εν Παλέρμω· 320, εν Σφάζ· 310, εν Cap Béarn.
14	00, εν Haparanda· 10, εν Pic du Midi· 20, εν Αρχαγγέλω.	420, εν la Calle· 410, εν Αλγερίω· 380, εν La- ghout· 300, εν Gap.
15	20, εν Haparanda· 30, εν Bodo· 60, εν m. Ventoux· 70, εν Breslau.	400, εν Αλγερίω· 390, εν Τύνιδι και εν Nemours· 340, εν Cap Béarn.
16	— 20, εν Haparanda· 10, εν Pic du Midi· 20, εν Αρχαγγέλω.	330, εν Τύνιδι· 320, εν C. Béarn 310, εν Παλέρ- μω και εν Σφάζ·
17	— 10, εν Pic du Midi· 00, εν Bodo και εν Haparanda· 20, εν Αρχαγγέλω.	360, εν Aumale· 320, εν Παλέρμω· 300, εν Cap Béarn.

Άκραι θερμοκρασίαι.

Ημερ.	Ταπεινοτάτη.	Υψίστη.
Σεπτ. 18	— 30, εν Haparanda· — 10, εν Pic du Midi· 10, εν Bodo και εν Αρχαγγέλω.	370, εν Laghouat· 350, εν Aumale· 320, εν Cap Béarn.
19	40, εν Haparanda· 00, εν Pic du Midi· 10, εν Servance.	380, εν Laghouat· 370, εν Aumale· 310, εν Cap Béarn.
20	— 10, εν Pic du Midi· 10, εν Μόσχ· 30, εν Bodo και εν Haparanda.	380, εν Σφάζ· 370, εν La- ghout· 340, εν Μελί- τη· 310, εν C. Béarn.
21	— 10, εν Pic du Midi· 30, εν mont Ventoux· 40, εν Servance.	370, εν Laghouat· 320, εν Παλέρμω· 310, εν Cap Béarn.
22	— 30, εν Pic du Midi· 10, εν Servance· 20, εν mont Ventoux.	380, εν Βριωνησίω· 360, Laghout· 310, εν C. Béarn· 300, εν Τύνιδι.
23	— 30, εν Pic du Midi· 00, εν Servance· 20, εν Bodo.	320, εν Μελίτη, Παλέρ- μω και εν Όραν· 300, εν Cap Béarn.
24	— 10, εν Pic du Midi· 00, εν Servance· 10, εν Shields η Siedlce (Πολωνία).	400, εν Παλέρμω· 360, εν Aumale· 310, εν Cap Béarn.
25	— 20, εν Servance· — 10, εν Pic du Midi· 00, εν Char- leville· 20, εν Νάντη.	400, εν Παλέρμω· 380, εν Σφάζ· 360, εν Laghouat 290, εν Cap Béarn.
26	— 30, εν Pic du Midi· 10, εν Charleville, εν Puy de Dôme και εν Haparanda.	390, εν Παλέρμω· 320, εν Μελίτη· 310, εν Σφάζ· 290, εν Cap Béarn.
27	— 30, εν Pic du Midi και εν Haparanda· — 20, εν mont Ventoux· 10, εν Servance	350, εν Laghouat· 300, εν C. Béarn· 290, εν Σφάζ και εν Μελίτη.
28	— 20, εν Haparanda· — 10, εν Pic du Midi. 00, εν Hernosand.	310, εν Cap Béarn και εν Laghouat· 280, εν Σφάζ και εν Aumale.
29	— 20, εν Haparanda· — 10, εν Pic du Midi και εν Hernosand· 0, εν Hel- singfors (Φινλανδία).	350, εν Laghouat· 340, εν Σφάζ· 320, εν Cap Béarn· 290, εν Παλέρμω.
30	— 10, Pic du Midi και εν Hernosand· 00, εν Hapa- randa· 10, εν Bodo.	350, εν Laghouat· 320, εν Αλγερίω· 300, εν Cap Béarn· 290, εν Όραν.

Η υψίστη άρχ εν τοις μετεωρολογικοις σταθμοις τής Ευρώ-
πης και τής βορειοδυτικής Αφρικης σημειωθησα θερμοκρασία
(44°, [;]) παρατηρήθη εν la Calle τήν 6, ή δε μετ' αυτήν (42°)
εν τή αυτῇ πόλει τήν 11 και 13· ή δε ταπεινοτάτη (— 4°) εν
Haparanda τήν 19 λήξαντος μηνός.

Η. Γ. ΒΑΣΣΑΜΑΚΗΣ.

Διόρθωσις.

Έν τῷ προηγουμένῳ ἀριθ. τής Έβδομαδιαίας Έπι-
θεωρήσεως, εν σελ. 975, στήλ 2α, στ. 56, εσημειώθη κατὰ
παραδρομήν

... ὑδρογόνου τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέος.
ἀντὶ . . . ὑδρογόνου καὶ ἀνθρακικοῦ ὀξέος.

Η. Γ. Β.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Εκείνο, ὅπερ νυχθημεν, ἀναλογίζομενοι τὰ ὀλέθρια ἐπακόλουθα τῆς ἐφαρμογῆς τῶν χρεωκοπικῶν σχεδίων, ἅτινα ὡς μόνην ἀποφυγὴν ἀπεδέξαντο ἐπὶ τέλους πάντα σχεδὸν τὰ ἐν Ἑλλάδι κομμάτια πρὸς ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τῆς ἐνασφόρας οικονομικοπολιτικῆς καχεξίας, ἢ ἐξεύρομεν ὁμολογῶν τρόπον διακανονίσεως τοῦ οικονομικοῦ ζητήματος ἀνευ ἀκρωτηριασμοῦ τῶν πρὸς τοὺς πιστωτὰς αὐτοῦ ὑποχρεώσεων τοῦ κράτους, ἀγαθὴ τύχη δὲν φαίνεται ἀδύνατος. — Τῆ τοῦ κ. Σωτηροπούλου κυβερνήσει, ἐπιμελῶς πρὸς τοιοῦτον σκοπὸν ἐργασιμένη διότι ὑπεροβολικὰ ἐδεικνύσθη τὰ ἐκ τινος ἀσθενείας τῆς Ἐφημερίδος συναχθέντα συμπράγματα περὶ ἐγκαταλείψεως καὶ ὑπὸ τοῦ κ. Σωτηροπούλου τῆς σημαίας τῆς ἐπαρκείας προσβλήθεν ἐπὶ κούρας διαπρεπῆς ἀγγλοοικονομολόγος, ὁ κ. Ὁρνστάιν, ὅστις, κυρίως μὲν τοὺς γάλλους κεφαλαιούχους ἐκτροσφῶν, κατὰ δεύτερον δὲ λόγον καὶ τὰς ἀγορὰς Λονδίνου καὶ Βερολίνου, ὑπέβαλεν αὐτῇ προτάσεις σπουδαιοτάτας, δι' ὧν, ἀκροαίων τηρουμένων τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ κράτους πρὸς τοὺς πιστωτὰς αὐτοῦ, μηδαμῶς δὲ μήτε τῶν τόκων μήτε τοῦ κεφαλαίου ἐλαττωμένων, μόνον δὲ διὰ τῆς διεξαγωγῆς τῆς ὑπηρεσίας τοῦ δημοσίου χρέους εἰς νόμισμα τοῦ κράτους, πούτεστιν εἰς χαρτονομίσμα, διὰ τῆς διαρρυθμίσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς ἐπὶ ἀσφαλεστέρων βάσεων, εἰς τὰ κεφάλαια αὐτῆς προστιθεμένων ἔξωθεν τριτάτων ἑκατομμυρίων εἰς χρυσόν, ὅπερ θὰ ἐβελτίουν τὴν θέσιν τοῦ συναλλάγματος εἰς τοσοῦτον, ὥστε γὰ καθίστα τὸ χαρτονομίσμα ἱκανὸν νὰ διεξάγῃ ἀξιοπρεπῶς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ δημοσίου χρέους, διὰ τῆς ἀποσβέσεως τῶν κυμαινομένων χρεῶν καὶ διὰ τῆς βαθμιαίας ἄρσεως τῆς ἀναγκαστικῆς κυκλοφορίας, γινουμένης οὐχὶ διὰ νέου δανείου, ὡς θεσπίζεται ἐν τῷ νέῳ οικονομικῷ προγράμματι τοῦ κ. Τρικοῦπι, ἀλλὰ διὰ τῶν βαθμιαίων πλεονασμάτων τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀπαλλασσομένου τῶν ἀπὸ τῶν δημοσίων ἔργων δαπανῶν, ἀνατιθεμένων τούτων εἰς ἐπιτοκία ἐπὶ κινδύνῳ αὐτῶν ἀποκλειστικῶν. Ὡς καταρθοῦτο ἢ ἐπὶ πραγματικῶς ἄρτιου προϋπολογισμοῦ διακανονίσεως τῶν οικονομικῶν τῆς χώρας καὶ ἢ ἀσφαλῆς παγίωσις τῆς πίστωσης αὐτῆς, καὶ ταῦτα ἀνευ ξενικοῦ ἐλέγχου, μόνως δὲ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς ἀναγορευομένης εἰς τὴν ἐποπτείαν τῆς ἀνελλιπούς λειτουργίας τοῦ νέου συστήματος. — Τὸ σχέδιον τοῦτο, οὔτε τὰ δικαιώματα τῶν πιστωτῶν οὔτε τὴν οικονομικὴν ὑπόληψιν τῆς χώρας προσβάλλον, μετατάται μετὰ πάσης τῆς ἀσαιουμένης σοβαρότητος ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως διὰ τὰ προσόντα δὲ αὐτοῦ ταῦτα ἐξασφαλίζον, εαυτῶ καὶ τὴν βασιλικὴν ἐπιδοκιμασίαν, μὴ ἀποδοκιμαζόμενον δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ κ. Τρικοῦπι, ὅστις, ἱκανῶς ἐκτιμήσας τὰ ἀγαθὰ ἀποτελέσματα, ἅτινα πρὸς ἄσιν τῶν ἐπὶ τῆς συναλλαγῆς δυσχεραίων θὰ παρήγεν ἢ μνησθεῖσα ἐνίσχυσις τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, μόνον πρόσκομμα εἰς τὴν πραγματικὴν αὐτοῦ ἐγείσκει τὸ ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως Σωτηροπούλου διαμορφωμένον δάνειον, εἶνε ἀναμφιβόλως ἄξιον, ὅπως τύχῃ τῆς ὑποστηρίξεως τῆς Βουλῆς, ἥτις, μετὰ τινος ἡμέρας ἐπανα-

λαμβάνουσα τὰς ἐνοχίας αὐτῆς, πρόκειται νὰ κρίνῃ τὴν τύχην αὐτοῦ, ἂν, ὡς ἐλπίζομεν, ἡ κυβερνήσις καταλήξῃ εἰς ὀριστικὴν συνεννόησιν μετὰ τοῦ κ. Ὁρνστάιν. — Ἄλλ' ἤδη προκύπτει τὸ ζήτημα: ἢ Βουλὴ θὰ βοηθήσῃ τῇ κυβερνήσει εἰς τὴν νομοθετικὴν κερῶν τοῦ σχεδίου; Νομίζομεν ὅτι, ἂν μὴ ἐπραττε τοῦτο, θ' ἀπηνόητο τὴν εἰδικὴν ἀποστολὴν αὐτῆς, ἥτις εἶναι ἢ ἀνευ προσβολῆς τῶν δικαιωμάτων τῶν πιστωτῶν τοῦ κράτους καὶ διατηρούμενης ἀκεραιότητος τῆς τιμῆς τῆς χώρας ἀνόρθωσις τῶν οικονομικῶν αὐτῆς. — Εἶνε ἀληθές ὅτι ἡ κυβερνήσις παρ' ἢ εἶχον συγκεντρωθῆ πᾶσαι αἱ ἐλπίδες τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἔργου τούτου, ἀποκατεροῦσα παρὰ προσδοκίαν, κατέλιπεν αὐτὸ ἀτελές, δυσχεροστέραν μάλιστα καταστήσασα τὴν ἐξακολούθησιν αὐτοῦ διὰ τὴν δεινῶσιν, ἢν ἐπληνεγκὸν ἐπὶ τῆς καταστάσεως τὰ ἀποτελέσματά τῆς ἀκαίρου λειποταξίας αὐτῆς· ἀλλ' ἀφοῦ νῦν ὑπάρχει κυβερνήσις νομοθετήσασα τὸ ὑπὸ τῆς προκατόχου ἐγκαταλειφθὲν πρόγραμμα τῆς διακανονίσεως τῶν οικονομικῶν τοῦ κράτους ἀνευ ἀκρωτηριασμοῦ τινος τῶν πρὸς τοὺς πιστωτὰς ὑποχρεώσεων αὐτοῦ, ἢ δὲ κυβερνήσις αὕτη παρουσιάζει, οὐκέτι ὑποχέσεις κενάς, ἀλλὰ σύμβασιν ἀσφαλῶς ἐπαγγελλομένην τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ τέως ἀποτυχόντος ἔργου, ἢ πλειονοψηφία τῆς Βουλῆς, ἢ ὑπὲρ τούτου ἀκριβῶς τοῦ ἔργου συγκεντρωθεῖσα ὑπὸ τῶν ἐκλογέων, ὀφείλει τὴν δύναμιν αὐτῆς νὰ ἐνασκήσῃ ὑπὲρ τῆς ἐπιτυχίας αὐτοῦ. — Ἄλλ' ἂν καὶ πάλιν, παρὰ τὸ ἐσχάτως κριθίμων τῆς ὥρας, ὁ κομματικὸς ἀνταγωνισμὸς καὶ τὰ πολιτικὰ πάθη καὶ συμφέροντα τῶν κομμάτων ἀποτελέσωσι πρόσκομμα εἰς τὴν χρησιμοποίησιν τῆς εὐκαιρίας, τῆ βασιλεία, ἢ πρὸ πάντων ἔχει ἀναθεθεμῆναι τὰς ἐλπίδας αὐτοῦ ὁ ἑλληνικὸς λαὸς καὶ ἢς κατὰ τὰς τελευταίας ἐξ Ἀθηνῶν εἰδήσεις τὴν δραστηριωτέραν πρὸς σωτηρίαν τοῦ τόπου ἐνέργειαν προτίθεται νὰ αἰτησῆται, ἥτις δὲ πάντως διὰ τοῦ ἐναρκτηρίου τοῦ κοινοβουλίου λόγου θὰ συστήσῃ σοβαρῶς καὶ συντηρῶς τοῖς ἀντιπροσώποις τοῦ ἔθνους τὴν συνετο τάτην πολιτικὴν, ἐπιβάλλεται τὸ καθῆκον νὰ ἐξυθερωσῇ τὰ κωλύματα ταῦτα, παραχορήμα διαλύουσα τὴν Βουλὴν, καταλλήλως ἐκδηλοῦσα τὴν γνώμην αὐτῆς περὶ τῆς κυβερνήσεως, ἢν νομίζει ἀρμοδιωτάτην εἰς ἀπόσπασιν τῆς χώρας ἀπὸ τοῦ βαράθρου, πρὸς ὃ φέρεται, καὶ τὴν ὅποιαν οἱ ἐκλογεῖς θὰ περιέβαλλον διὰ τῆς ἀπὸ τῆς ἡΐφου αὐτῶν ἀπορροῦσης ἀναγκαίας δυνάμεως, καὶ ταχίστην ὀρίζουσα τὴν συγκρότησιν καὶ σύγκλησιν τοῦ νέου κοινοβουλίου.

* Ἄν τὰ ὑπὸ τῆς Ἐφημερ. τῆς Φραγκφούρτης δημοσιευθέντα περὶ συνεντεύξεως ἀντιπροσώπου αὐτῆς μετὰ τοῦ βουλευτῆρος πρώτουπουργοῦ ἔχωνται ἀληθῆ, ἂν αἱ τῷ κ. Σταμπούλῳ ἀποδιδόμεναι δηλώσεις σχετικῶς πρὸς τὰ μετ' ἐπιτάσεως αὐτῆς κατ' αὐτὰς θρυλληθέντα περὶ δυσχερασίας τοῦ πρίγκιπος Φερδινάνδου κατὰ τοῦ πρωθυπουργοῦ αὐτοῦ ἀναποκρίνωται πιστῶς πρὸς ὅσα οὗτος εἶπε τῆς συνεντεύξεως αὐτῷ, νομίζομεν ὅτι παρὰ πάσας τὰς ἐκ Σοφίας τηλεγραφεθεῖσας περὶ τῆς δυσχερασίας ταύτης ἡμεμισθίμους διαψεύσεις, καὶ παρὰ πᾶσαν δὲ τὴν ἐν αὐταῖς ταῖς δηλώσεσιν ἐκδηλουμένην τάσιν πρὸς

διάψευδιν αὐτῶν, τὰ θρυλλήματα ταῦτα δὲν εἶνε ἀνεπίσπτατα· τούναντίον φαίνονται τελείως ἐπισημοῦμένα ὑπὸ τῶν λόγων αὐτοῦ τοῦ βουλγάρου πρωθυπουργοῦ. — Ο ἱερίος Σταμπούλωφ ἀντιπρόεδρος τῆς ὑπαρχῆς πάσης διαφωνίας αὐτοῦ καὶ τοῦ πρίγκιπος, μετὰ τινος ἀτελῆς ἀποκρυπτομένης δυσθεμίας ἀρκεῖται λέγων περίπου ὅτι λαγνοεῖ εἰ πράγματι ὁ πρίγκιψ Φερδινάνδος ἐκφραζέται δυσμενῶς περὶ αὐτοῦ· καὶ ἂν ὅμως ὑπάρχει τοιαῦτα τις δυσθεμεία τοῦ πρίγκιπος πρὸς αὐτόν, οὐδὲν μέλει αὐτῷ, οὐδέποτε διὰ κολλησίας ἐπιδιώξαντι εὐνοίαν, οὐδὲ τὴν ἂν κατέχει σήμερον θέσιν ὑπουργοῦ θεωροῦντι ἀνωτέραν τῆς τοῦ πρώτου ἀνθυγεμόνος, ἢν ἐπὶ ἔτος κατέχεν· ἄλλως τε τῆ Σοβράντι ἀπέκειται ν' ἀποφανθῆ περὶ αὐτοῦ· αὐτὸς εὐαργέτως θά ἰδιώτευεν· ἐφ' ὅσον ὅμως ἡ χώρα ἀνέχεται αὐτόν, θά ἐξακολουθῆ ἐπιδιώκων τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ἔργου, ὃ ἐπεχείρησεν, ἀρξάμενος διὰ τῆς χορηγήσεως αὐτῇ ἡγεμόνος. — Ἐν τούτοις — σημειωτέα δὲ ἡ ἀντιφασίς πρὸς τὰ πρότερον εἰρημένα — ὁ κ. Σταμπούλωφ προσέθετο ὅτι εἶναι εἰσιόμενος ν' ἀποχωρῆ τῆς ἀρχῆς εὐθὺς ὡς φησὶν ὅτι ἀπόλασε τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ πρίγκιπος. — Τοιαῦτα ἡ πιστὴ ἔννοια τῶν ὑπὸ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Φραγκοῦστρης ἀναγραφόμενων δηλώσεων τοῦ βουλγάρου πρωθυπουργοῦ οὐδεμιᾶδὲ ἀνάγκη σχολίων, ὅπως ἐξ αὐτῆς ἔννοησιν τις ὅτι ὁ κ. Σταμπούλωφ ἤρξατο καὶ αὐτὸς διαβλέπων ἐν τῷ ἀπόπτῳ τοῦ πολιτικοῦ αὐτοῦ ὀρίζοντος νέφει προγγέλλοντα ἐπικειμένῃν θύελλαν.

Ἐν τῇ δυσμικῇ Εὐρώπῃ κρατεῖ τὸ ζήτημα τῶν ἐν Τουλῶν καὶ Παρισίσις γαλλικῶν ὑπὲρ τοῦ ρωσικοῦ στόλου ἑορτῶν, παραλλήλως διεξαγομένων πρὸς τὴν ἐν Τάραντι γινομένην τῇ ἀγγλικῇ μοίρᾳ ὑποδοχὴν. — Ἀγνοοῦμεν κατὰ πόσον ἡ ψυχρότης, ἣτις ἐπιστρεφί τῆν ἐν Τάραντι ὑποδοχὴν, ψυχρότης, πηγάζουσα ὡς πρὸς τοὺς Ἰταλοὺς ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ ναύαρχου Σεύμουρ ἐκφρασθείσης ἐπιθυμίας πρὸς ἀποφυγὴν πανηγυρικῶν ἑορτῶν, ἐπιδρᾷ δι' ἀντιπαροβολῆς ἐπὶ τῆς ἐκτιμώσεως τῆς δεξιώσεως, ἥς οἱ ρῶσοι ναυάται ἀπολαμβάνουσιν ἐν Γαλλίᾳ· τὸ ἀναντίρροπον ὅμως εἶναι ὅτι οὐδέποτε ἔθνος ἐξεδίωξε τὴν πρὸς ἄλλο ἔθνος ἀγάπην αὐτοῦ ὑπὸ τὸ κράτος τοσοῦτου ἐθνολογισμοῦ, οἷος ὁ ὑπὸ τῶν Γάλλων κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ἐκδηλούμενος ἐν τῇ ὑποδοχῇ τῆς ρωσικῆς σημαίας καὶ τῶν ἀνδρῶν, οἵτινες τῶν ρωσικῶν σημαίων ἐπιβαίνουσι. — Καὶ ὁ ἀπεριγραπτος ὄντως ἐθνολογισμὸς οὗτος ἔχει τὸδε τὸ μάλιστα ἀξιοσημειώτον διπλοῦν χαρακτηριστικόν, πρῶτον ὅτι εἶναι ὁμόθυμος, πανταχοῦ τῆς Γαλλίας κατὰ τὸν αὐτὸν βαθμὸν ἐκδηλούμενος καὶ εἰς ἐνθεροσύνην τῶν ἀπειρῶν ἀντιπροσωπευτικῶν ἐπιτροπειῶν προσφωνήσεις καὶ ποικίλα δῶρα μεταφραζόμενος, εἴτα δὲ ἐπὶ παρὰ πᾶσαν τὴν ὀρμὴν τῆς ἐκδηλώσεως αὐτοῦ οὐδαμοῦ ἐξέρχεται τῶν ὁρίων τῆς πολιτικῆς φρονήσεως, οἷδ' ἐκτρέπεται εἰς σωβινιστικὴν κατάχρησιν, ἣτις ἰδίωατο νὰ ἐντρίψῃ κηλιδά τινα εἰς τὴν λαμπρὰν καὶ ἀξιοσημειώμενον ταύτην σελίδα τῆς συγχρόνου πολιτικῆς ἱστορίας. — Τὸ ὁμόθυμον τοῦτο, ἐρειδόμενον μὲν κατὰ μέρος ἐπὶ τῆς κοινότητος τῶν ρωσικῶν καὶ γαλλικῶν συμφερόντων, ἐπαρκῶς πλέον κατανοηθείσης ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν ἔθνων,

κυρίως ὅμως ὀφειλόμενον εἰς γενικὸν αἰσθημα εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸ κράτος ἐκείνο· καὶ τὸ ἔθνος, ἅτινα ἀπὸ δικαιοσύνης εὐγενῶς χεῖρα φιλικῶν ἰσπανίων πρὸς τὴν ὑπὸ στασῶν τῶν ἄλλων μεγάλων κεντροπαθῶν Δυνάμεων ἐπιδοκίμων μὴνίσκιν ἐγγράφαζε μὲνεν Ραλλία, καὶ καὶ δευτέρου τῆς ἐνεστώσεως τῶν δύο μεγάλων κρατῶν ὁχέσεις οὐσας προοίοντο μόνον τῶν πολιτικῶν ὑπολογισμῶν τῶν ὀρχόντων καὶ κυβερνητικῶν αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ἀπόρροιαν τῶν ἡμιορθῶν τῶν δύο λαῶν αἰσθημάτων· ἀποτελεῖ τὸ ἀσφαλέςτατον ἐγγύησον τῆς οὐδαμοῦ τῆς τοῦ ρωσογαλλικοῦ συνδέσμου, ἐγγύησον ὅπερ οὐδαμῶς χαρακτηρίζει τοὺς κερτινοὺς δεσμοὺς, οἵτινες συνάπτουσιν πρὸς ἄλληλα τὰ κράτη τῆς Τριπλῆς. — Ὡς πρὸς τὴν νηφαλιότητα δὲ καὶ μετριοπάθειαν, ἣτις κρατεῖ ἐν τῇ ἐκδηλώσει τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος αἰσθηματος, διὰ ταύτης ἀγαθῆ τύχῃ αἱ τῆς Τουλῶνος καὶ τῶν Παρισίων γαλλορωσικαὶ ἑορταὶ διατηροῦσιν ἀγνόν τὸν εἰρηρικὸν αὐτῶν χαρακτῆρα, ἐνῶ ταυτοχρόνως ἐκτελοῦσι πληρότητα τὸν ἰσρίον αὐτῶν σκοπὸν, ὃς τὴν ἀναμφισβήτησιν κατὰλλήλως τις ἀπάντησις πρὸς τινὰς λίαν ὑπερβολικὰς καὶ τοῦτ' αὐτὸ προκλητικὰς μεγαληγορίας, ἀποσθεσίας πρὸ τινος ἐν Μέτρ. — Πρὸς τὰς προκλητικὰς ἐκείνας μεγαληγορίας ἡ Ρωσία καὶ ἡ Γαλλία ἀπαντῶσι σήμερον διὰ τῆς ἐπισημοτάτης ἐκδηλώσεως τῆς παγιώσεως τῆς ἐν εἰρήνῃ συναδεφώσεως αὐτῶν — ὅτι δὲ ὑψίσταται πραγματικῆ τῶν δύο μεγάλων Δυνάμεων συμμαχία πρὸς τοὺς ἄλλοις πλέον ἢ ἐπαρκῶς ἐπιστόθῃ ὑπὸ τῆς πρὸς τὸν ναύαρχον Ἀβελάν προσφωνήσεως τοῦ γάλλου ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ — ἀλλὰ ταυτοχρόνως δὲν παραλείπουσι νὰ δηλώσωσιν ὅτι εἰ ποτε αἱ προκλήσεις αὐταὶ αἰσθητότεροι ἐγένοντο πρὸς τὸ ἕτερον τῶν συναδεφωμένων ἔθνων, ἀμψότερα τὰ κράτη ὡς μία ἀδιαίρετος δύναμις θ' ἀπεκρίνοντο καὶ ἐνεργῶς πρὸς τὴν προκλήσιν. — Καὶ ἐκ τῆς ἀπόψεως λοιπὸν ταύτης τὰ ἐν Γαλλίᾳ νῦν ὑπὲρ τῶν Ρῶσων τελοῦμενα ἀποτελοῦσιν ἐγγύησον εἰρήνης, ἅτε ἀνακόπτονα τὰς τολμας τῶν θρασυτέρων καὶ εἰς σύνεσιν ἄγοντα καὶ ἄλλους μὲν, μάλιστα δὲ τοὺς παρὰ τὸν Τίβεριον, οἵτινες ἐξακολουθοῦσι θούρια ἀναμείποντες.

Κατὰ τὰς ἐκ Τάραντος τελευταίας τηλεγραφικὰς εἰδήσεις ἐξακολουθεῖ αὐτόθι ὄχρα καὶ ἄψυχος καὶ μικρογραφικὴ ἡ ἀναπαράστασις τῶν ἐν Τουλῶνι γινομένων. Καὶ αὐτόθι προσφωνήσεις ἀνταλλάσσονται καὶ ἐπιτροπαὶ τῷ ναύαρχῳ Σεύμουρ προσέρχονται καὶ δῶρα αὐτῷ προσφέρονται, ἀλλὰ πάντα ταῦτα μετὰ τοσαύτης τυπικότητος γίνονται, ὥστε καὶ αὐτὴ ἡ παραβολὴ πρὸς τὰ ἐν Τουλῶνι καὶ Παρισίσις τελοῦμενα θά ἦτο ἀσύγγνωστος. — Καὶ ὅμως αὐτὴ εἶναι ἡ πρὸς τὴν Τουλῶν ἀντιδιαθέλωσις, εἰς τὴν οἱ ἐν Ρώμῃ τύπος τε καὶ κυβερνήσεις, πᾶσαν κατεβαλὸν προσπάθειαν ὅπως μεταβάλωσι τὸν εἰς τὰς ἰταλικὰς θαλάσσας κατάπλοον τῆς ἀγγλικῆς μοίρας. — Καὶ ἀληθὲς μὲν ὅτι οὐδεὶς ἐπίστευσεν ὅτι οἱ παρὰ τὸν Τίβεριον θά κατῶρθον νὰ ἐκμεταλλευθῶσι πολιτικῶς τὴν ἐπισκεψὴν ταύτην, περιουτικὴν ἄλλως τε, τοῦ ναύαρχου Σεύμουρ, δι' εὐγλωττοῦ μὲν διγῆς τοῦ ἀγγλικοῦ τύπου, ὡς ἐγκαίρως παρετηρησαμεν, ἀποκριθέντος πρὸς πάσας τὰς ἐπὶ τῆς προσομιλῆσεως ταύτης ἐρειθείσας ὄνειροπολίας, καὶ τῶν Ἡμερῶν.

δίων νέων δέ, ὅτε προσφάτως τὸ ἡμεπίσθιον ὄργανον τῆς ἐν τῇ ἀρχῇ μερίδος ἠναγκάσθη νὰ λύσῃ τὴν σιωπὴν, λύπην μόνον ἐκφρασάντων ἐπὶ τῷ ὅτι «ὁ ναύαρχος Σεϊμούρ δὲν ἀπέφυγε τὴν σύμπτωσιν τῆς εἰς Τάραντα ἐπιδησίας αὐτοῦ πρὸς τὰς ἐροτάς τῆς Τουλῶνος» καὶ παραμυθουμένων διὰ τῆς ἐλπίδος ὅτι τὴν ἐπίδειξιν αὐτοῦ «ὁ ναύαρχος «θὰ περιορίσῃ ἐν Κατάνη καὶ Τάραντι, ἀπέχων νὰ πλεύσῃ μέχρι Σπεντίας, ἐνθα θὰ ἐπειρῶντο νὰ παρὰ ὄχωσιν εἰς τὴν παρουσίαν αὐτοῦ σημασίαν, ἢ νὰ αὕτη δὲν δύναται νὰ ἔχη», ὅπερ ἀποτελεῖ σαφεστάτην τῆς ἀγγλικῆς κυβερνήσεως δὴλωσιν, ὡς ἰσὸν ἀράχνης διαλύσασαν πάντα τὰ ἰταλικά ὄνειρα, πάντοτε ὅμως ἠδύνατό τις νὰ φοβῆται μὴ παρὰ τῷ ἰταλικῷ λαῷ τὸ πρῶγμα ἠρπυνεῖτο ὑπὸ ἐγγυαίαν εὐνοϊκῆν τῇ συμμαχικῇ τῆς κυβερνήσεως πολιτικῇ, ἂν ζωηρότερόν τινα χαρακτῆρα προσελάμβανεν ἢ πρὸς τοὺς Ἄγγλους ὑποδοχῆ. — Νῦν οὐδὲ τοῦτο τὸ μέτριον ἀγαθὸν ἠδυνήθησαν νὰ καρπωθῶσιν οἱ ἐν Ρώμῃ θιασῶται τῆς πολιτικῆς ταύτης, τοῦ μὲν ἀγγλοῦ ναυάρχου ἐγκαίρως ἐκφράσαντος τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ἀποφυγῆς πάσης πανηγυρικῆς ὑποδοχῆς, τῆς δὲ ἰταλικῆς κυβερνήσεως ἐπαρκῶς ἐπὶ τέλους κατανοήσασθαι ὅτι ὁ γηραιὸς ἠγέτης τῶν ἀγγλῶν φιλελευθέρων δὲν θὰ ἐπέτρειπεν αὐτῇ τῷ εἰς τὰς ἰταλικὰς θαλάσσας κατάπλυν τοῦ ναυάρχου Σεϊμούρ, ὡς ἀνωτάτου διοικητοῦ τῆς μοίρας τῆς Μεσογείου δυναμένου νὰ διαθέσῃ κατὰ τὰς δοκούσας αὐτῷ ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας τὰ τοῦ ὄρου μολογίου τῶν ὑπ' αὐτὸν σκαφῶν, νὰ δώσῃ τὴν σημασίαν προσχωρήσεως τῆς Ἀγγλίας εἰς τὴν τριπλῆν συμμαχίαν. — Ἐν τούτοις οὐδὲ ἡ ἀποτυχία αὕτη ἐμετρίασε τὴν εἰς τὴν συμμαχικὴν πολιτικὴν ἀφοσίωσιν τοῦ κ. Γολιττι. Τοῦναντίον ὁ πρὸ πολλοῦ ἀναμενόμενος ἐν Δρονέρῳ πολιτικὸς λόγος αὐτοῦ, ἀπαγγελλόμενος τῇ παρελθούσῃ τετάρτῃ, ἔδειξεν αὐτόν, κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ πρακτορείου Γκρόσσερ παρεχομένην ἡμῖν περίληψιν, ἐμμένοντα ἐτι σταθερῶς ἐν τῇ πεποιθίσει, ὅτι ἡ ἐπὶ τῶν συμμαχιῶν ἐρειδομένη ἐξωτερικὴ πολιτικὴ αὐτοῦ δὲν κωλύει τὴν διακανόνισιν τῶν ἐσωτερικῶν τῆς Ἰταλίας ζητημάτων. — Ἰδωμεν ποῦ θ' ἀγάγῃ τὴν δύστηνον χερσόνησον ἢ ἐθελοκακία αὕτη τῶν πολιτικῶν αὐτῆς ἀνδρῶν.

Γνωστὸν ὅτι πρὸς ταῖς ἄλλαις βαρβαρῶν ἐσωτερικαῖς δυσχερεσίαις τοῦ δυαδικοῦ κράτους, ταῖς ἀπὸ τοῦ φιλετικῶ ἀνταγωνισμοῦ καὶ τῶν συγκρουσμένων συμφερόντων καὶ ἀπαιτήσεων τῶν ἀποτελούντων αὐτὸ-διαφόρων ἐθνῶν πηγαζούσαις, ὠργανώθη ἀπὸ τινος κίνημα ἰκανῶς γενικοῦ χαρακτῆρος, τὸ ὑπὲρ τῆς εἰσαγωγῆς τῆς καθολικῆς ψηφοφορίας, ὑπὲρ οὗ ἐπανειλημμένα πολυάνθρωπα ἐν ταῖς κεντρικωτάταις καὶ ἀριστοκρατικωτάταις γλατεῖαις τῆς αὐστριακῆς πρωτεύουσῆς συλλαλητήρια συνεκροτήθησαν, ὅπερ δὲ ἠδύνατο ν' ἀποτελέσῃ τοῖς ριζοσπαστικοῖς τῆς χώρας στοιχείοις γόνιμον πρὸς ἐκμετάλλευσιν πεδῖον. — Τὸ ζήτημα λοιπὸν τοῦτο κατ' αὐτὰς εἰσῆλθεν εἰς νέαν καὶ σπουδαίαν φάσιν. Ὁ κόμης Ταάφε, ἀναγνωρίζων τὸ εὐλογον τῆς ἀπαιτήσεως, θέλων δὲ καὶ νὰ κωλύσῃ τὸ ζήτημα τοῦ ν' ἀποβῆ πηγὴ ἐνισχύσεως τοῦ ἀγῶνος τῶν ριζοσπαστικῶν στοιχείων, ἔγνω νὰ υιοθετήσῃ αὐτὸ καὶ νὰ πα-

ράσῃ οἰκοθεν ὅ τι ἴσως μετὰ μικρὸν ἢ κυβερνητικῆς καὶ ἀκουσῆ θὰ ἠναγκάσθαι νὰ παραχωρήσῃ. — Οὕτως, ἅμα ἐπαναληθθεῖσων τῶν ἐργασιῶν τοῦ αὐστριακοῦ κοινοβουλίου, ὑπέβαλε νομοσχέδιον, σπουδαιότατα εὐρύνον τὸν κύκλον τοῦ ἐκλογικοῦ δικαιώματος, ἅτε ἐν τοῖς ἐκλογεῦσι πρὸς τοῖς ἤδη κεκτημένοις τὸ δικαίωμα τοῦτο περιλαμβάνον πάντας τοὺς διανύσαντας τὴν πρωτοβάθμιον παιδείωσιν ἢ τοὺς εἰς ἰσοβαθμίους ἐξετάσεις ὑποβλήθέντας καὶ ἀξιώθέντας ἀπολυτηρίου προκαταρκτικῆς σχολῆς, πάντας τοὺς ἐν διαθεσιμότητι καὶ τοὺς μὴπω συμπληρώσαντας τὴν ὑπηρεσίαν αὐτῶν ἀξίωματικούς, πάντας τοὺς τετιμημένους διὰ μεταλλίου εὐδοκίμου ἐν πολέμῳ ὑπηρεσίας, πάντας τοὺς δυναμένους ν' ἀναγινώσκωσι καὶ νὰ γράφωσι καὶ νὰ ἐπιτελῶσι τὰ καθήκοντα αὐτῶν ὡς πολιτῶν κατὰ τὰ ὑπὸ τῶν νόμων τοῦ κράτους διαγορευόμενα καὶ τέλος πάντας τοὺς κατόχους μιᾶς τῶν ἐν τῷ κράτει λαλουμένων γλωσσῶν καὶ διατρίβοντας ἐπὶ ἐξάμηνον ἐν τῷ κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἐκλογῶν τόπῳ τῆς διαμονῆς αὐτῶν. — Ἡ μεταρρυθμίσις αὕτη, ἀπρόοπτος ὅλως ἐξακοντισθεῖσα, ἐλάχιστα δέ, ὡς βλέπει ὁ ἀναγνώστης, ἀπέχουσα τῆς καθολικῆς ψηφοφορίας, διότι ὀλίγιστοι ἔσονται οἱ ὅλως ἀγράμματοι, τῆς πρωτοβαθμίου ἐκπαιδεύσεως οὐσῆς ὑποχρεωτικῆς ἐν Αὐστρίᾳ, διήγειρεν ἐναντίον αὐτῆς τὰ συντηρητικὰ στοιχεῖα πάντοτε ὅμως διὰ τῆς εἰς τὸ κοινοβούλιον ὑποβολῆς αὐτῆς εἰσάγει τὸ ζήτημα εἰς νέαν περίοδον, ἣτις δὲν δύναται ἀλλ' ἢ θάπτων ἢ βράδιον νὰ καταλήξῃ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ πόθου τούτου τῶν φιλελευθέρων. — Κινδυνεύει μὲν τὸ κοινοβουλευτικὸν γόητρον τοῦ κόμπος Ταάφε, τὴν ἐνδεχομένην ὅμως ἦταν αὐτοῦ ἐν τῷ παρόντι κοινοβουλίῳ δύναται νὰ δεχθῆ νίκην ἐν τῷ προσεχεῖ.

M. E. M.

ΦΥΡΔΗΝ ΜΙΓΔΗΝ.

Δόξα τῆς Γαλλίας τῶν ἐξόχων, ὁ μελοποιὸς τοῦ ἐν ἀπάσῃ τῇ ὑψηλῇ γνωστοῦ γενομένου *Faust* Charles Gounod ἐξέλιπεν ἄρτι θανὼν ἐν Παρισίοις. Ἐπιφυλασσόμενοι ἵνα ἐν τῷ ἐπομένῳ τεύχει παράσχωμεν πλήρη βιογραφίαν, σημειούμεθα ὅτι οὗτος ἐγεννήθη ἐν Παρισίοις τῇ 5)17 ἰουνίου 1818 καὶ ὅτι ὡς κράτιστα τῶν μελοποιημάτων αὐτοῦ λογίζονται ἡ *Mireille* καὶ ὁ *Faust*, οἳ τῶν ἐπῶν ἐν προτέροις φύλλοις τῆς Ἐπιθεωρήσεως ἐδημοσιεύθη ὡραία μετάφρασις μετὰ προλεγόμενων περὶ τοῦ ἔργου.

— Ἐπίσης ἀπεβίωσε καὶ ἕτερος τῶν μέγα δρασάντων καὶ ἱστορικῶν ἀνδρῶν ὁ στρατάρχης Μάκ-Μαῶν, πρῶτος πρόεδρος τῆς ἐνεστάσης Γαλλικῆς Δημοκρατίας.

— Ἡ Α. Ἐξ. ὁ Χρηστάκης ἐφέντης Ζωγράφος δι' ἐπιστολῆς αὐτοῦ πρὸς τὸν πρόεδρον τοῦ Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου ἀξιότιμον κ. Δ. Μαλιᾶδην ἐξέφρασε τὰς εὐχαριστίας αὐτοῦ αὐτῷ τε καὶ τοῖς λοιποῖς κοσμητόροισιν ἐπὶ τῇ ἀντιπροσωπεῖα κατὰ τὰ ἐγκαινία τοῦ Ζωγράφείου γυμνασίου.

— Διὰ λίαν φιλόφρονος ἐπίσης ἐπιστολῆς ὁ ἐξόχος γλωσσολόγος Dr Max Müller ἐξέφρασε τὴν εὐγνωμοσύνην αὐτοῦ τῷ Ἑλλ. Φιλ. Συλλόγῳ ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ αὐτοῦ ὡς ἐπιτίμου μελους.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Σάββατον, 9 Ὀκτωβρίου.

Ἡ ἀδυναμία τῶν εὐρωπαϊκῶν χρηματιστηρίων, ἡς τὰς αἰτίας ἐξηγήσαμεν ἐν τῇ τοῦ παρελθόντος σαββάτου οικονομικῇ ἡμῶν ἐπιθεωρήσει, ἐξηκολούθησε καὶ τὴν ἑβδομάδα ταύτην, μετὰ τινος μάλιστα χαλαρώσεως τῶν τιμῶν, διότι καὶ αὐτὸ τὸ ἀγγλικὸν πάριον ὑπετιμήθη ἐν τῇ μετὰ τούτου κατὰ 25 ἑκατοστά. Ἐπίσης καὶ ἡ γαλλικὴ ράντ μετὰ τινος μικρᾶς διακυμάνσεως ὑπέκυψεν εἰς τὴν γενικὴν χαλάρωσιν. Τὸ δὲ μάλιστα ταραττον τὸν οικονομικὸν κόσμον καὶ ἀνησυχοῦν τὰ εὐρωπαϊκὰ χρηματιστήρια εἶναι ἡ οικονομικὴ θέσις τῆς Ἰταλίας, ἡ ὁποία μεθ' ὅλας τὰς γινόμενας προσπάθειας δὲν δύναται νὰ ἐξέλθῃ τῆς ἀμηχανίας, ἐν ἣ διατελεῖ πρὸ πολλοῦ. Ἴνα δυνῆθ' ἡ καλύψῃ τὸ ἔλλειμμα καὶ φέρῃ ἰσοζύγιον εἰς τὸν προϋπολογισμόν αὐτῆς, ἔχει ἀνάγκην 125—150 ἑκατομμυρίων, τὸ ὅποια δὲν δύναται νὰ ἐπιτύχῃ δι' οἰκονομίων, διότι πρὸ τριῶν ἤδη ἐτῶν ἠλάττωσε τὰς τακτικὰς στρατιωτικὰς δατάνας ἀπὸ 565 εἰς 351, καὶ τὰς τῶν δημοσίων ἔργων ἀπὸ 353 εἰς 105 ἑκατομμύρια. Μείζων τῶν δανείων περικοπὴ ἔστιν ἀδύνατος, ἡ δὲ αἰξίσις τῶν φθῶρων θεωρεῖται λίαν δυσχερὴς. Καὶ ὅμως εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπιτευχθῇ τὸ ἰσοζύγιον τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ νὰ γαλιωθῇ τὸ κυμαινόμενον χρέος, τὸ ὅστιον καὶ μετὰ τὸ ὑπὸ τῶν γερμανικῶν Τραπεζῶν γενόμενον δάνειον ἐκ 40,000,000 πάλιν ἀνέρχεται εἰς 650 ἑκατομ. Ἐν τούτοις τὸ ἑξάμηνον τοκομερίδιον ἔρχεται μετὰ δύο μῆνας, καὶ μ' ὅλον ὅτι ἐδημοσιεύθη ἐπισημῶς ὅτι εἶναι ἐξησφαλισμένον, διατηροῦνται οὐδὲν ἥττον ἀμφιβολίαί τινές, καθόσον δὲν φαίνεται πόθεν εἶναι δυνατόν νὰ προμηθευθῇ τὸ ἀπαιτούμενον ποσὸν ἡ ἰταλικὴ κυβέρνησις, ἂν μὴ διὰ συναλλάγματος, τὸ ὁποῖον ἀπὸ τοῦδε παρουσιάζει ζημίαν 13 τοῖς 0)0. Ἐὰν εἰς ταῦτα προσθέσωμεν τὴν εἰς τὰ ἰταλικά χρεώγραφα συστηματικὴν ἀντίπραξιν τοῦ χρηματιστηρίου τῶν Παρισίων, θέλομεν πεισθῆ ὅτι βελτίωσις πραγματικὴ δὲν εἶναι πιθανὴ καὶ ὅτι ἡ ἐξακολουθοῦσα ὑποτίμησις ἐνός τῶν σπουδαιοτέρων χρεωγράφων τῆς Εὐρώπης δὲν εἶναι δυνατόν νὰ μὴ ἐπηρεάσῃ καὶ πάντα τὰ λοιπὰ χρεώγραφα, διότι, σειομένου οἰκου τινός, οἱ γειτονεὶς δὲν δύναται νὰ ὦσιν ἀσφαλεῖς καὶ ἥσυχαι.

Εὐτυχῶς τὰ τουρκικὰ χρεώγραφα, ἐπὶ ἀσφαλεστάτων στηριζόμενα βάσεων, διαμένουσιν ἀκλόνητα καὶ ἐξακολουθοῦσι διατηροῦντα τὰς παρούσας αὐτῶν τιμὰς ἐν μέσῳ τῆς γενικῆς χαλαρώσεως καὶ καχεξίας. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι ἐκ διαλειμμάτων γίνονται παρὰ τῶν θιασῶτων τοῦ ἔκπεσμοῦ ἀσέπειαι πρὸς ὑποτίμησιν τῶν ὀθωμανικῶν χρεωγράφων, ἀλλὰ ταῦτα ἀναγκαιεῖς αἱ διὰ μετρητῶν ἀγοραί. Τὴν περὶ τῆς ἀσφαλείας καὶ τῆς ἐνεκα τούτων προτιμήσεως τῶν τουρκικῶν χρεωγράφων παρὰ τῶν κεφαλαιούχων τῆς Εὐρώπης γνώμην προ πολλοῦ καὶ μετ' ἐπιμονῆς ἐξακολουθοῦμεν ὑποστηρίζοντες, εὐτυχῶς δὲ τὰ πράγματα καὶ ἡ κοινὴ μαρτυρία ἐπεκύρωσαν πάντοτε τὸ ὀρθὸν τῆς ἡμετέρας γνώμης, πρὸς μερίζονα ὑποστηρίξειν τῆς ὁποίας προσθέτομεν ἑτάς προσφάτους ἀλληλογραφίας τῶν σπουδαιοτέρων οἰκονομολογικῶν ἐφημερί-

δων. «Ἐν μέσῳ τῆς γενικῆς καχεξίας, γράφουσιν ἐκ Παρισίων, τὰ τουρκικὰ καὶ αἰγυπτιακὰ χρεώγραφα μόνον διατηρήθησαν καὶ διατηροῦνται ἐξαιρετικῶς, διότι αἱ παρὰ τοῦ συμβουλίου τῆς διεσπύσεως τοῦ Δημοσίου ὀθωμανικοῦ χρέους εἰσπραξίαι, ὡς καὶ αἱ τοῦ ταμείου τοῦ Δημοσίου χρεούς τῆς Αἰγύπτου, ἐξακολουθοῦσιν οὔσαι εὐχάριστοι».

«Σπουδαῖαι ἀγοραί, γράφουσιν ἐκ Λονδίνου, γίνονται ἐπὶ τῶν τουρκικῶν χρεωγράφων ὡς καὶ τῶν αἰγυπτιακῶν. Περιστὸν θεωροῦμεν νὰ ἐπαναλαμβάνωμεν τὸν ἑπαινον τῶν χρεωγράφων τούτων, διότι εἰσὶν ἀρκούντως γνωστά. Ταῦτα κατατάσσονται μετὰ τῶν ἀσφαλεστέρων χρεωγράφων, τὰ ὁποῖα παρέχουσι καταφύγιον εἰς τὰ κεφάλαια ἐν καιροῖς οικονομικῶν ταραχῶν, ἐν οἷς ἡ ἐκλογή πρὸς τοποθέτησιν κεφαλαίων καθίσταται καθ' ὑπερβολὴν δυσχερὴς».

«Τὰ τουρκικὰ χρεώγραφα γράφουσιν ἐκ Βρυξελλῶν, διατηροῦνται σταθερὰ, πολυέριθμοι δὲ εἰσὶν οἱ διὰ μετρητῶν ἀγοραστὰ αὐτῶν. Πολλὰ ἀγοραὶ τῶν σειρῶν Β καὶ Δ τοῦ Γενικοῦ χρέους ἐγένοντο κατ' αὐτὰς ἐν Λονδίῳ». Ἐπίσης γράφουσι καὶ ἐξ Ἀμβέρσης: «Πολλὴ γίνεται ζήτησις τουρκικῶν χρεωγράφων, κατὰ δὲ τὴν ἑβδομάδα ταύτην ἐζητήθη πρὸ πάντων ἡ σειρά Β, ἐν μέρει δὲ καὶ ἡ Γ καὶ λοιπὰ». Ἄλλ' αὐτὸ τοῦτο, ἡ ἀσφάλεια δηλονότι καὶ σταθερότης τῶν ὀθωμαν. χρεωγράφων συντελεῖ εἰς τὴν παρούσαν ἀπραξίαν, διότι ἀνευ τούτου ἐπρεθεῖ συνέπειά τῆς γενικῆς καταστάσεως νὰ ἐπέλθῃ ὑποτίμησις, ἥτις ἐμελλε νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν κίνησιν καὶ τὴν ἐλαστικότητα τῆς ἀγορᾶς. Ὑπάρχουσι δὲ πολλοὶ οἱ φρονούντιες ὅτι ἀνευ τοιαύτης τινός ὑποτιμήσεως ἢ ἀπραξίας θὰ ἐξακολουθήσῃ ἐξ ἀνάγκης, διότι ὁ περαιτέρω ὑψωμὸς κατὰ τὰς παρούσας περιστάσεις δὲν παρέχει στάδιον εἰς τὴν κερδοσκοπίαν τῶν χρηματιστηρίων.

Ἡ ἀνατιμήσις τῶν ὀμολογίων τῶν Σιδηροδρόμων Ρωμηλίας δὲν ἐξηκολούθησεν, ὡς ἠλπίζετο, τούναντιον δὲ ἐπῆλθε καὶ εἰς τούτους σχετικὴ χαλάρωσις οὐ μόνον ἐνεκα τῆς γενικῆς καταστάσεως, ἀλλὰ καὶ διότι παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν τὸ ἐμπορικὸν ἐπιμελητήριον τῆς Ρώμης δὲν φαίνεται διατεθειμένον νὰ παραδεχθῇ τὸ ὑπὸ τοῦ συμβουλίου τοῦ Δημοσίου χρέους παραδεκτὸν γενόμενον σχέδιον τῆς ἐξοφλήσεως τῶν κληρουμένων ὀμολογιῶν, ἡ δὲ βραδύτης αὕτη πολλὰς γενεὰς δυσχερείας καὶ φέρει εἰς μέσον νέα σχέδια καὶ νέας προτάσεις. Ὅποσοδήποτε ἡ αὐτοκρατορικὴ κυβέρνησις ἀπαιτεῖ νὰ δοθῇ ὅσον τάχιστα λύσις τις εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο.

Τὰ ἑλληνικὰ χρεώγραφα μένουσι στάσιμα εἰς τὰς γνωστὰς τιμὰς, παραλογισμὸς δὲ θεωρεῖται ἡ περαιτέρω ὑποτίμησις αὐτῶν, διότι οἰοσδήποτε συμβιβασμὸς εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ συντελέσῃ εἰς βελτίωσιν τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως. Ἡ περὶ οἰκονομίας αὕτη ἤρξατο νῦν ἐπικρατοῦσα καὶ ἐν Ἀθήναις, ἐκ τούτου δὲ ἐπῆλθε σχετικὴ τις βελτίωσις τοῦ συναλλάγματος καὶ διατήρησις τῶν τιμῶν διαφόρων ἀξιών. Καὶ ἐνταῦθα δ' αἱ ἐπὶ τῶν Λαυριῶν καὶ τῶν λαχειοφόρων ὀμολογιῶν ἀναγκαστικαὶ πωλήσεις ἐπαύσαν, ἐξ οὗ μικρὰ ἐπῆλθε βελτίωσις πρὸ πάντων εἰς τὰς λαχειοφόρους, τιμωμένας πρὸ τὰ 331. **Ν. Φωτιάδης.**